

AMERIKA

AMERIKOS LIETUVIŲ KATA-
LIKU VISUOMENINIO IR
KULTŪRINIO GYVENIMO
SAVAITRASTIS
EINA KAS PENKTADIENĮ

Entered as second-class matter February 16, 1948, at the post
office at Brooklyn, New York, under the Act of March 3, 1879

METAI XV

PENKTADIENIS, GEGUŽĖS-MAY 14 DIENĄ, 1948

Nr. 20 (795)

Kaina 10c.

reen 4 - 7142
ALDAINIŲ PALOQ
GERIAUSIOS RŪSIOS
ngvi Užkandžiai, Kava, Arbata, E
— PIETOS — VAKARIENĖ
3 gamintas namie iš geriausios
orų. Parengimams priimami užsaky
Juozas Ginkus
Street,
EVergreen 7-7411
KLEEN KOL COAL CO
SAUSKO ANGLIŲ K
ANGLYS, COKE ir ALI
OFISAS.
and Street
Gyvenimo Viet
1 Pl. Tel. HA 6-8406
Telefonuoti po 5 val. vakari
PAVEIKSLAI Lietuvių parapija
ią Sekmadienio Vakara. Įėjim

A. ir E. POVLANSKI
Baras ir Restoranas
Puiki Salė Seimyninėms Pramu
ND STREET
Tel. EVergreen 4-9737

iečiami Aplanuoti Naujai
KIRPYKLA
RANDVIEW BARBER
Kuri randasi patogioje viet
rand Street
D. Whitecavage, Savininkas

IL GUSTAS FUNERAL
LAISNIUOTAS GRABON
nios naujai įrengtos patalpos. Ypa
mesys teikiamas Kiekvieno Pagal
Paul Gustas Funeral Home
IARCY AVE.
Armyory)
Mūsų telefonas nemiega

RAZYS ir SŪNUS
ONTRAKTORIAI
mūrinių namų sienų iš-
a, plasteriavimo, šalga-
lentavimą ir kt. darbus.
293 MAUJER ST.
BROOKLYN 6, N. Y.
Clemens
41-40
Jackson

hen Bredes Jr.
ADVOKATAS
Havemeyer Street
brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 7-9394

RDUODAMA
pigūs, patogūs namai
vietose. Patarnavimas
s.
audžia viską, kas tik ko
Apraudžiu (Insurinu) ir
kitės:
Joseph Vastunas
008 Gates Avenue
brooklyn 21, N. Y.
l. Glenmore 5-7285
es. Virginia 7-2940

"MEMORIES of
RADIO
Saturdays, 5-500
Station WEVD - 1300
DIRECTOR - JAC
429 Walnut St.,
Tel. Main

ŠTAI KAIP

tuostabus dalykas, kad
auštininė Amerikos lietu-
spauda mini Kudirkos
urtojo Lietuvos himno 50
ų sukaktį. Mini ir, žino-
meluoja.
ų žodžiais tarant, "prieš
a klerikalai organizavosi
otuoti tautinį himną."
as iš tikrųjų jį boikata-
ir net užgynė giedoti,
ns labai aišku. Komunis-
spauda sako, kad ir Ta-
ų Lietuvoj šis himnas
amas. Jei ir giedamas,
ilk "akių muilininui." Vi-
gerai žinome, kas grėsė
aviams už Lietuvos him-
giedojimą 1940-41 metais.
ada 1940 m. rugp. mėn.
ne vyko mokytojų suva-
imas, prof. V. Krėvė-Mic-
čius savo sveikinimo žo-
nepagarbino Stalino, o
urtojo Kudirkos žodžius:
šviesa, ir tiesa mūs žings-
telydi." Tai sovietiniams
ovams ir jų pakalikams
i nepatiko. Dar labiau ta-
iems nepatiko, kada tūks
inė žmonių minia viešai
artainai sugiedojė Lietu-
himną. Vėliau mokyto-
s už tai teko skaudžiai
entėti.

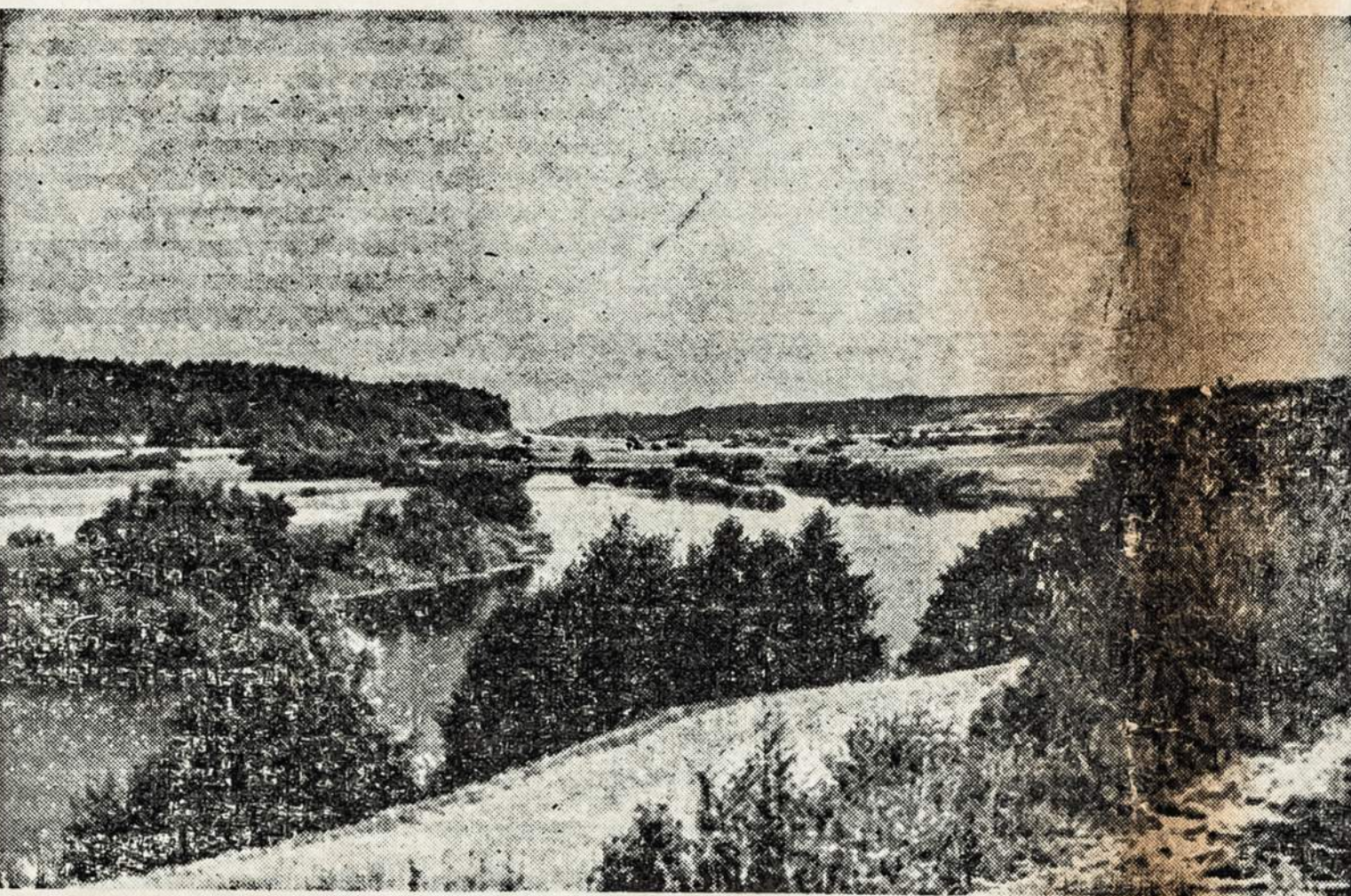
Jeigu šiandien sovietai
būtų pasikeitę? Gal ir
kėtume, jei nežinotume,
jie visada meluoja.
* * *
edidelis skaičius lietuvių
emties yra grįžę į Lietu-
Ar visi jie Lietuvą pasie-
nums neaišku. Tie, kurie
asiekė, dabar yra įkinky-
propagandinį "darbą." Jie
kalbėti ir rašyti, kaip
diskai juos apgaudinėje
okio plauko komitetinink-
komendantai, 'tremtinių'
ikai."
es paskaitome ir nusišyp-
e, nes žinome, kad jie ki-
ir negali kalbėti...

* * *
kr. Marshallas dar vilia-
likiai sugyventi su Rusi-
šis tik pataria stiprinti
tautinę organizaciją bei
nti savo karines pajėgas.
emanome, kad iš tikrųjų
Marshallas taip galvo-
tis tik, tur būt, nori pa-
ti. Bet, antra vertus, lau-
as gali brangiai atsieiti.
JAV anksčiau būtų
sios griežtą politiką Ru-
atžvilgiu, šiandieną
kas stipriai stovėtų ant
visas pasaulis ir pačios
atinės Valstybės.

* * *
eperseniausiais, sako, bai-
lietuvių literatūros de-
(dešimtadienis) Mask-
Buvo ten nuvykę mums
stamų rašytojų, jų tarpe
Mykolaitis-Putinas ir
tenulius-Zukasas ir kt.
gi nevyks, kad verčia.
tykti gal dar būtų ir ma-
bet savo raštais garbin-
šveikines idėjas — kok-
nepakenčiamas.
etuvos rašytojams, iš-
us keletą mažiau žinomų
ų, bolševikinės idėjos ne
širdies. Bet... ką darysi,
verčia rašyti, ir būtinai
kaip Stalinas nori. Ty-
rgi negalima. Šauk, kaip
manydamas, kad Stali-
yra geriausias, kad Mas-
yra pasaulio sostinė, —
ar busi rašytojas. O jei
tu joks rašytojas ir pa-
dar dar esi "liaudies prie-
kurį reikia sunaikinti.

* * *
hn Steinbeck yra ameri-
ams gerai žinomas rašy-
s. Jo veikalai ir filmose
mi. Tačiau tas mūsų ge-
rašytojas, pasirodo, dar
nis kruvinajam Stali-
Jis su fotografu Robert
nuvyko į Rusiją, na, ir
elbė, grįžęs, savo ispū-
s knygoje "A Russian
nal."

Steinbecko kelionė
tuostabus dalykas, kad
auštininė Amerikos lietu-
spauda mini Kudirkos
urtojo Lietuvos himno 50
ų sukaktį. Mini ir, žino-
meluoja.
ų žodžiais tarant, "prieš
a klerikalai organizavosi
otuoti tautinį himną."
as iš tikrųjų jį boikata-
ir net užgynė giedoti,
ns labai aišku. Komunis-
spauda sako, kad ir Ta-
ų Lietuvoj šis himnas
amas. Jei ir giedamas,
ilk "akių muilininui." Vi-
gerai žinome, kas grėsė
aviams už Lietuvos him-
giedojimą 1940-41 metais.
ada 1940 m. rugp. mėn.
ne vyko mokytojų suva-
imas, prof. V. Krėvė-Mic-
čius savo sveikinimo žo-
nepagarbino Stalino, o
urtojo Kudirkos žodžius:
šviesa, ir tiesa mūs žings-
telydi." Tai sovietiniams
ovams ir jų pakalikams
i nepatiko. Dar labiau ta-
iems nepatiko, kada tūks
inė žmonių minia viešai
artainai sugiedojė Lietu-
himną. Vėliau mokyto-
s už tai teko skaudžiai
entėti.

GRAŽI TU MANO BRANGI TEVYNE!

Nutrūko pasitarimai dėl Austrijos

Keturių valstybių ministe-
rių pavaduotojų pasitarimai
Austrijos taikos sutarčiai pa-
ruošti nutraukti neribotam
laikui.
Pasitarimai jau ėjo ištisi
dveji metai, bet JAV, britų,
prancūzų ir sovietų atstovai
negalėjo susitarti dėl visos
eilės pagrindinių klausimų.
Jei sovietų valdžia nekeis
dabartinio nusistatymo, tai
ministerių pavaduotojai ne-
susirinks.
Austrijos gyventojai nepa-
tenkinti derybų nutraukimu,
nes galimybė laisvai tvarkyti
savo šalies reikalus atide-
dama toliau.
Austrai norėtų atsikratyti
okupacinės sovietų armijos,
bet rusai, kol nebus aptarta
taikos sutartis, iš Austrijos
neišeis.

PADĖTIS GRAIKIJOJE

Lygiai prieš metus Kong-
resas patvirtino karinės, ir
ekonominės pagalbos Graiki-
jų programą (300 milijonų
dolerių). Jos tikslas buvo
padėti Graikijos valdžiai ko-
voti prieš komunizmą. Šian-
dieną padėtis Graikijoje at-
rodo taip:
Nuo praeitų metų liepos
mesinio Graikijoje yra Ame-
rikos valdžios misija, suside-
danti iš 120 asmenų. Ji tei-
kia Atėnų valdžiai ir kariuo-
menei techniškus patarimus
bei pagalbą. 172 milijonus
dolerių ji išleido vien kariuo-
menei.
Nežiūrint karinės pagal-
bos ir plataus masto opera-
cijų, partizanai savo pajėgas
padidino maždaug nuo 13,000
ligi 28,000. Remiantis Jung-
tinių Tautų šaltiniais, graikų
partizanai gauna stiprią pa-
ramą iš savo Balkanų kairi-
mynų.
Ekonominė padėtis yra
bloga. Prezidentas Truma-
nas neseniai yra pasakęs:
"Komunistų kliudymo dėka
ekonominis Graikijos atsta-
tymas turi laukti, kol bus
įvestas vidaus saugumas."
Paskutiniuoju metu, gene-
ralinio štabo pranešimu, grai-
kų armijos daliniai ir komu-
nistų vadovaujami partizanai
susikovė 35 mylių fronte
netoli Albanijos sienos. 46
sukilėliai buvo nukauti ir 30
paimta į nelaisvę.

Ragina teikti žinias apie komunistus

John Foster Dulles, respu-
blikonų partijos patarėjas
užsienio reikalams, ragino
įsteigti naują valdžios sky-
rių, kurio svarbiausias užda-
vinys būtų teikti žinias apie
komunistų veiklą čia ir už-
sieny. Bond Club of New
York nariams Dulles parei-
škė, kad tas valdžios skyrius
galėtų būti pavadintas neka-
rinės apsaugos skyriumi.
Dulles mano, kad Amerika
turėtų turėti organizaciją,
kuri konkuruotų su komunis-
tais tose srityse, kur jie turi
laimėjimų. Jo siūlomasis de-
partmentas turėtų teikti
pasauliui žinias per toli sie-
kiantį radiją; apsaugoti lais-
vąją spaudą, užtikrinti jai
pakankamai laikraštinio po-
pieriaus; duoti prieglaudą ko-
munizmo gresiamiems asme-
nims, taip pat ir vadams iš
kraštų, kuriuos komunistai
pagrobė.

Svetimšaliai turėsia registruotis

Senate praėjo ir buvo pa-
siųstas Kongresui įstatymo
projektas, reikalaujantis, kad
svetimšaliai, gyvenantieji
Jungtinėse Valstybėse, regis-
truotųsi du kartus per metus.
Už nesiregistravimą numato-
ma pinigine bausmė iki \$200
ir 30 dienų kalėjimas.
Taip pat Senatas priėmė
ištiesą eilę įstatymo projektų,
liečiančių svetimšalius. Jų
tarpe yra projektas neįsileis-
ti pavojaingų ateivių ir išskir-
ti tuos svetimus, kurie nes-
galėtų atvykti į Ameriką
vystyti veiklos, pavojaingos
viešam saugumui.

BRITŲ ZONA GAVO 110,000 SVARŲ BALF GERYBIŲ

Didžioji BALF drabužių
110,000 svarų siunta Britų
zonai Vokietijoje baigiama
skirstyti. Išvežiojimas į apy-
gardas užima daug laiko. Iš-
vežta yra 80,000 svarų:
I Schleswig — Holsteino
apygarda (Kiel) 31,800 sv.
I Hannoverį 37,400 sv.
I Oldenburgą 10,850 sv.
Liko sandėlyje:
Schleswig - Holsteino apy-
gardai skirtų 8,760 sv.
Westfalijai 10,430 sv.

MARSHALLAS PRIEŠIN-GAS NAUJAI ORGA-NIZACIJAI

Sekr. Marshallas atstovų
rūmų užsienio reikalų komi-
tetui pareiškė, kad Jungtinė-
se Tautose Rusija galinti tai-
kiai sugyventi su Vakarų
valstybėmis. Jis pasipriešino
planams pertvarkyti tarptau-
tinę organizaciją. Jei šie pla-
nai būtų priešingi Rusijai,
tai Rusija išstosianti iš tarp-
tutinės organizacijos. Su
rusiais reikia bandyti bendra-
darbiauti.
Marshallo manymu, nauja
tarptautinė organizacija ne-
būtų sėkmingesnė. Dabartinė
organizacija padariusi visą
eilę gerų nutarimų, tik reikia
juos vykdyti.

NEIŠLEIDŽIA SIUNTINIŲ IŠ BERLYNO

Gegužės 6 d. buvo prane-
šta, kad Berlyno pašto įstai-
goje yra apie 3,000 tonų siun-
tinių, kurių sovietų valdžia
neišleidžia į Vakarų Vokietį-
ją.
Sovietų karo vadas paskel-
bė naujus patvarkymus. Iš
Berlyno beveik nieko jau ne-
galima išsiųsti.
Sovietų pranešimas sako,
kad rusai nori sustabdyti
spekuliaciją.

Pašalintas Streiko Pavojus

Atrodė, kad geležinkeliečių
streikas neišvengiamas. Jis
turėjo prasidėti praėjusio
antradienio rytą, 6 val.

Geležinkelio bendrovių ir
geležinkeliečių unių atstovai
jau nuo šeštadienio tarėsi
Washingtono ir vis negalėjo
susitarti.
Prezidento atstovas ispėjo
unijas, kad valdžia perims
geležinkelio tvarkymą, jei
abi pusės negalės susitarti.

Pagaliau, pirmadienį, strei-
ko grėsmė praėjo, kada pre-
zidentas Trumanas paskelbė,
kad geležinkelius perimanti
valdžia. Vyr. inžinierius Al-

vanley Johnston pranešė, kad
geležinkeliečiai paklausys
teismo įsakymo ir pasiliks
darbe. Įsakymą davė federa-
linis teisėjas T. Alan Golds-
borough.

Geležinkeliečių streikas
kraštui grėsė ir prieš dvejus
metus. Tada (1946 m. gegu-
žės 17 d.) Trumanas taip pat
perėmė geležinkelius valdžios
žinion. Bet po penkių dienų
darbininkai vis tiek streika-
vo. Antrą streiko dieną Tru-
manas specialiai kreipėsi į
Kongresą, kad galėtų imti ge-
ležinkeliečius į armiją. Jam
bekalbant, streikas buvo at-
šauktas.

JUNGT. TAUTOS SKIR-SIANČIOS PAREIGŲNĀ JERUZALEI

Jungtinių Tautų globos ta-
ryba nutarė skirti "mėrą"
Jeruzalei tvarkyti. Jis pradė-
tų eiti pareigas pasitraukus
iš Palestinos britų kariuome-
nei. Jo uždavinys būtų per-
imti vandens tiekimo, elekt-
ros ir transporto priežiūrą.

Nors arabai ir žydai pa-
reiskė bendradarbiausią su
"mėru," tačiau tuo abejoja-
ma.

Vėliau britai pranešė Jung-
tinių Tautų sekretoriui, kad
jie nesurandą kandidato, ku-
ris būtų lygiai priimtinas ir
žydams, ir arabams. Vienas
Amerikos delegatas pareiškė,
jog tai įrodą stoką bendra-
darbiavimo iš Anglijos pu-
sės.

TARPTAUTINIS ŽVAIGŽ-DŽIŲ VAKARAS

American Overseas Aid.—
United Nations Appeal for
Children, kurio dalimi yra ir
BALF, rengia milžinišką vaka-
rą, tarptautinę pramogą,
kurios tikslas gėlbėti ken-
čiančiuosius pasaulio vaiku-
čius, jų tarpe ir lietuviukus.
Vakaras vadinamas "Com-
mand Performance With a
World of Stars." Vieta: Ma-
dison Square Garden. Laikas
— antradienį, gegužės-May
25 d., 8 val. vakare. Bilietų
kainos: \$1.20, \$2.40, \$3.60,
\$4.80, \$6.00, \$12.00. Bilietų
užsisakyti sau ir platinti
prašome BALF įstaigoje, 105
Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EV 7-1422 ir 1423.

Programoje dalyvaus spe-
cialiai iš Hollywoodo atvyk-
siančios filmų žvaigždės, da-
lyvaus žymiausi New Yorko
artistai. Programą tvarko
filmų bendrovių ir teatrų sa-
vininkai, kaip Spyros Skou-
ras, Harry Brandt, buvęs fil-
mų bendrovių s-gos pirmin.,
Earl Wilson, Mandell ir kiti.
Pagelbės tokių teatrų, kaip
Roxxy, Radio City ir kitų, sa-
vininkai.

CHURCHILLIS UŽ EURO-POS TARYBĄ

Churchillis ragino tuojau
sudaryti Europos steigiamąjį
seimą, kaip pirmą žingsnį į
sudarymą Europos Tarybos,
kuri būtų laisva nuo visokio
pavydo ir ginčų.

Delegatai iš visų 16 Euro-
pos tautų, dalyvaujančių
Marshallo plane, taip pat da-
lyvaus šiuose posėdžiuose,
kurie pavadinti "Europos
Kongresu."

Taip pat dalyvauja ištrem-
ti tautų vadai iš Jugoslavijos,
Čekoslovakijos, Rumuni-
jos ir Suomijos bei delegatai
iš Saaro krašto ir Ispanijos.

Maskvos agentų bylos

Teisėjas Alan Goldsbo-
rough įsakė atidėti Maskvos
agento Gerhard Eislerio ir ki-
tų keturių komunistų depor-
taciją.

Teisėjas mano, kad jų by-
las turėtų nagrinėti ne imig-
racijos komisija, bet kitų į-
staigų skirti žmonės.

Valdžia nutarė išsiųsti į
gimtinius jų kraštus Irving
Potash, Ferdinand S. Smith,
Charles A. Boyle ir John Wil-
liamson, bet dabar jie dar
kartą turės progos aiškintis.
Sovietų valdžia panašių cere-

monių nedaro, sako kome-
ntatoriai.

Prisiekusiųjų teismas pri-
pažino kaltu Dalton Trumbo,
kuris ilgus metus rašinėjo
tekstus filmoms.

Kongreso komitetas norė-
jo patirti, ar Trumbo pri-
klauso komunistų partijai,
bet jis atsisakė atsakyti į
klausimą.

Anksčiau buvo pripažintas
kaltu John Howard, kuris
taip pat nenorėjo atsakyti į
šį klausimą.

LEIDŽIA LIETUVŲ
UNIVERSALIS BIURAS, INC.
KAS PENKTADIENIS

Prenumeratos kaina:
Jungt. Valst. metams 3.00
Jungt. Valst. pusmečiui 1.60
Užsienyje metams 3.25
Užsienyje pusmečiui 1.75
Skeibimų kainos pagal susitarimą.

LITHUANIAN WEEKLY
Published by LITHUANIAN
UNIVERSAL BUREAU, Inc.

Subscription Rates:
In U. S. A. one year 3.00
In U. S. A. six months 1.60
Other Countries one year 3.25
Other Countries six months 1.75
Advertising rates on application.

Rastus ir žintus Amerika trumpina savo nuofėra. Nesunaudoji raštai korespondentams negrąžinau, jei tam tikslui nepristatoma pošto ženklų.

NAUJA TREMTINIŲ VILTIS

Mūsų tremtiniai gyvena vien viltimi. Gal pagaliau baigsis jų skurdžios ir alkanos dienos... Nes, be vilties, ką gi daugiau jie turi?...

Tikėtis grįžti į tėvynę dabar neįmanoma. Todėl tremtiniai turi tik vieną viltį — kur nors išemigruoti. Daugelio akys krypta į Jungtines Amerikos Valstybes. Tik, deja, Amerika vis neatveria jiems durų.

Ir štai skaitome spaudoje, kad netrukus Senate ir Kongrese bus svarstomas tremtinių įsileidimo Amerikon klausimas. Yra du įstatymo projektai: senatoriaus Wiley ir kongresmano Fellows. Pirmasis siūlo per ateinančius dvejus metus įsileisti į Ameriką 100,000 tremtinių, antrasis — per tą patį laiką — 200,000.

Pirmasis įstatymo projektas palankesnis pabaltiečiams. Antrasis projektas siūlo įsileisti tremtinius ateities kvotų sąskaiton. Tuo būdu ateityje lietuviai ilgą laiką negalėtų į Ameriką atvykti. Abiejuose projektuose numatytas įsileistinių asmenų skaičius — per mažas.

Kazin, ar lietuviams tremtiniams neteks dar kartą nusivilti šiais projektais, kaip jau ne kartą daug kuo nusivilta...

Duok, Dieve, kad Amerika ko greičiausiai ištiestų tremtiniams pagalbos ranką!

Didysis Lietuvos tapytojas Galdikas

Rašo Mykolas Gilius

Ką mes matome savo akimis, ką girdime savo ausimis, visa tai tėra tik silpnas atgarsis tos pasakos, kurią mes vadiname gyvenimu.

Mūsų gyvenimas tėra tik silpnas atgarsis tų slėpinių, kurie, kaip dangaus žvaigždės skliautas, gaubia mus. Žmogus, tarytum sapnuodamas, vaikščioja po žemę užsleisti akimis ir ausimis, prakaite valgydamas duoną, bėgdamas, skubėdamas dėl to kasdienės duonos kashio, kol suklumpa, dažnai net nepažvelgęs į gyvenimą, koks jis ir tikrųjų yra. Bet yra žmonių, kurie giliu jausmu spėdami, praskleidžia mums tuos slėpiningus visatos ir mūsų buities burtus.

Kaip mūsų žymūs tapytojai ir muzikai M. Čiurlionis ant popieriaus ir drobės vaizdais bei muzika praskleidė visatos ir mūsų tautinės buities slėpiningą skraistę, panašiai ir tapytojas Adomas Galdikas savo piešiniais bei spalvomis praskleidžia mūsų buities, mūsų tautos praeities ir dabarties slėpinius.

Adomas Galdikas kalba i mus ne žodžiais, ne skambia muzika, jis kalba mums jausmu, mintimi. Jis kalba per spalvas visoms tautoms suprantama kalba, taryt šventosios dvasios palytėtasis. Jis kalba apie gamtos burtus, apie gimtąją žemę Lietuvą, margomis spalvomis pasakodamas apie mūsų žemės džiaugsmus ir nelaimes, apie Lietuvos grožį, apie lietuvių buitį, jo pasilgimus bei jo gyvenimo mislę. Būtų beprasmiška aiškinti žodžiais Adomo Galdiko paveikslus, nes jie kilę iš tolimosios gelmių, negu mintis ar žodis pasiekti gali. Ir pats Adomas Galdikas dažnai negalėtų išaiškinti savo kūrinių kilmę. Tai taip pat yra slėpiny, kurį mes paprastai vadiname Dievo dovana arba talentu.

Vykstant Adomo Galdiko darbų parodomis Vokietijoje — Baden Badene ir Prancūzijoje — Paryžiuje, teko išgirsti iš kitų tautų meno kritikos atstovų įspūdžius ir vertinimus, kurie ne tik iškelia Adomą Galdiką į pirmą eilę pasaulinio masto tapytojų, bet kartu iškelia ir Lietuvos vardą, lietuvių tautos

tragediją bei skaudų Lietuvos žmonių likimą, kurio ir pats tapytojas Adomas Galdikas yra labai aštriai ir skaudžiai paliestas.

Garsusis prancūzų meno kritikas Valdemar George, š. m. kovo mėn. 15-31 d. Paryžiaus žinyjame meno salone surengtos parodos proga, "Ordre" laikraštyje, kovo 15 d. numeryje, savo skaitytojams su Adomo Galdiko darbais supažindina šiais žodžiais:

"Galdikas paeina iš toli. Jo vardas ir jo kūryba yra glaudžiai susiję su tragiška jo gimtojo krašto istorija. Po ilgo ir žėminančio vergavimo Lietuva išsikovojo laisvę. Ta laisve naudodamasi, ji skubėjo parodyti civilizui, kaip patuliui, kad ekonominės, politinės ir socialinės tironijos režimas, kiek ilgai jis besitęstų, negali sutrukdinti tautos, giliai įleidusios šaknis į savo žemę, ištikimos savo praeičiai ir pasiryžusios kovoti už savo nepriklausomybę. Lietuvių tauta kietai gavo nuo visų okupantų savo tradicijas, savo kalbą ir savo kultūrą. Jaunoji valstybė ryžosi sudaryti sąlygas jų klestėjimui.

Paryžius dar nebus užmiršęs trijų Baltijos kraštų liaudies meno parodos, kurią p. Baltrušaitis buvo suruošęs. Palais de Chaillot karo išvokarė. Su savo polichrominio medžio dievukais, paimtais iš kopytėlių, gausiai puošiančių kaimo pakeles, Lietuva parodoje užėmė pirmą vietą. Visa spauda vienbalsiai gyrė Lietuvos folklorą, konkretų liudininą ne tiek gotiško stiliaus, kiek greičiau gotiškos dvasios gyvybingumo šiame šiaurės Europos krašte.

O tačiau, kai galingi kaimynai vėl užsimojo užgniaužti Lietuvos politinę laisvę, vienas kitas balsas tepasigirdo šioje pat spaudoje, protestuodamas prieš nekaltos tautos pavergimą.

Galdikas mažai dar žinomas Prancūzijoje. Savo parodą jis buvo suruošęs čia tik vieną kartą, 1931 metais, ir pats vėl grįžo į savo tėvynę. Kaune, laikinojo jaunosios respublikos sostinė, jis buvo laikomas tautiniu dailininku. Jo kūryba, kaip ir kai kurių lietuvių poetų ir muzikų darbų, tautai, kuri ieškojo pati savęs, buvo ne tik savo esi-

KUR MANO NAMAI?...

Kur brangūs namai
Taip dingo ūmai,—
Gimtinei, ta mūs paguoda?

Kur skautūs veidai,
Jaunatvės aidai,—
Daina ar begriš ten kada?...

Kur grįžia miela,
Ką džiaugės siela,
Gamta maloni taip visa?

Naktims žvaigždynai
Žibėjo tenai,—
Takelį nuklojo šviesa.

Ak, duokit namus,
Gaivint vėl jausmus,
Tą prigimtą laimę žmogaus!

Ilgiosios tiesos,
Namių šviesos
Ir mėlyno, tyro dangaus!...

TU NEMIRUS

Tu nemirus, tu nemirus,
Tik grabe guli.
Per žilus tavo blakstienus
Sunkias ašara tyli.

Nors iš delno amžiai skaito
Daugel mirtinų žaizdų,
Nenutrauks gyvybės saito —
Vis alsuosi tu.

Tu nemirus, tu nemirus —
Mes kartojam vis.
Sužeistoj tavo krūtinėj
Plaka mūs širdis.

mo pateisinimas, bet ir pagrindas tikėti į savo nemirtinumą. Būtų per ilgą pasakoti, kaip šis menininkas, kuris nepasirūzo tarnauti pavergėjams — tironams, pasiekė Prancūziją, po ilgų klaidžiojimų išvietintų asmenų stovyklose.

Adomas Galdikas nenukrypo nuo savo pradinių šaltinių. Jis neišsiginė savo etniškosios kilmės. Tačiau prisilaikydamas savo tautinio lygmenys, Galdikas padarė neabejotiną pažangą. Jis išsaugojo gyvą buities stebuklingumo ir antgamtiškumo jausmą. Jei jis apvalė savo paletę ir pagrynojo savo chromatinę registrą, jei jo spalvos sprogi nėja žėrinčiomis fanforomis, tai elfai vis dar lanko naktimis paslaptingus jo girių tankumynus ir laumės begyvena jo rudeniniuose miškuose.

Išnaudodamas visus šių dienų meno atsiekimus, jisai vis dėlto nepameta savo asmenybės. Jo švyturiuojančios akvarelės "patinka akiai," kaip sako Boileau. Tačiau Galdikas lieka savo esmėje dailininkas tokių peizažų, kurie yra ne kas kita, o dvasinės būsenos.

Kitas prancūzų meno kritikas, A. Chevalier, "Le Monde" laikraščio savaitiniame priede 1948 m. kovo mėn. 20

d. Galdiko parodą Paryžiuje šitaip paminė:

"Didelis lietuvių menininkas Galdikas. Dvi senesnės drobės primena, kad menininkas prieš karą Kaune buvo laikomas tautiniu dailininku, pasišventusiu savo šalies žaizdų kultūrą. Šiandien, kai mės, kurias jam teko patirti, jį atvedė prie mūsų artimesnio meno, pasižymincio plastesniu ir sodresniu atlikimu. Jo stiprus spalvos išjautimas pasireiškia turtingu to nupeizažais, pilnais pavasariškų išsiveržimų, padarytais iš techniška pažėjos, bet kartu ir pojūčius tiesiogiai veikiančios medžiagos, aištingas įvairiaspalvių medžių ir laukų stebuklų kultas, kuris negali nesulaužinti."

Be suminėjimų, dar visa eilė kitų žurnalų ir laikraščių šiltai ir gražiai paminėjo mūsų žymųjį tautietį.

Adomo Galdiko ir dailininko Jonyno paroda Vokietijoje — Baden Badene taip pat turėjo didelį pasisekimą.

Šiuo metu Adomas Galdikas, kad ir labai sunkiose sąlygose, dirba išsijuosęs, dabar daugiausia piešdamas aliejiniais dažais. Rengiasi savo darbų parodai Jungtinėje Amerikos Valstybėse.

Pataikavimas brangiai atsieina

Visi gerai žino, kad karą laimėjo amerikiečiai, tačiau ta pergale pasinaudojo vien rusai. Ir tai atsitiko tik dėl amerikiečių per didelio pataikavimo savo "draugams."

Kai Jungtinių Valstybių armija, sutriuškinusi Hitlerio galybę, prisitartin prie Berlyno, jai buvo įsakyta sustoti ir leisti miestą paimti rusams, kad tie, kuriuos vokiečiai buvo nuviję iki Volgos, gautų progos pasididžiuoti savo "laimėjimais," na, ir atsikėryti naciams.

Vietoje dėkingumo, bolševikai dabar bando pačius amerikiečius iš Berlyno nemandagiai išstumti.

Tas pats įvyko ir Azijoje. Kai Japonijos laivynas amerikiečių buvo jau sunaikintas ir armija sumušta, rusai paskelbė japonams karą

tik keliomis dienomis prieš karą pabaigę. Tačiau ir čia amerikiečiai padarė sovietams didžiausias nuolaidas: leido jiems užimti didelius atvaduotų kraštų plotus, jų tarpe šiaurinę Korėją.

Dabar, kaip laikraščiai praneša, sovietai ruošiasi amerikiečius išstumti ir iš Pietinės Korėjos. Tam tikslui savo valdomoje Korėjos dalyje jie įsteigė "liaudies tarybų" valdžią, kuri skelbia si esanti viso krašto valdžia.

Amerikiečių generolas Hodge, atsakydamas į tą sovietų akipilešiką žygį, parąšė rusų generolui Korotkovui:

—Aš nepripažįstu "liaudies taryboms" jokių teisių į Pietinę Korėją ir nemanau vesti su jomis jokių pasitarimų.

J. Steponaitis

Gen. Černiaus pareiškimas spaudai

Gegužės 8 d. "New York Times," "N. Y. Herald-Tribune" ir kiti laikraščiai išdėdė ilgokus straipsnius apie generolą Joną Černių, buvusį Lietuvos ministerį pirmininką ir generalinio štabo viršininką.

Laikraščių reporteriams įstrigo dėmesin faktas, kad gen. Černius, atvykęs į Ameriką, tuojau nuėjo dirbti į dirbtuvę! Reporteriai ir rado jį bedirbantį prie mašinos Newarke, N. J., vienoje dirbtuvėje.

Generolas papasakojo reporteriams apie savo praeitį, išgyventas dvi okupacijas (bolševikų ir nacių) ir sunkų gyvenimą tremtyje.

Paklaustas apie Lietuvos pavergėjus, gen. Černius taip pasakė:

"Sunku yra pasakyti, katrie buvo blogesni — raudonieji ar rudieji diktatoriai. Bet raudonasis diktatorius gal buvo kiek blogesnis — kas buvo deportuotas į Vo-

kietiją, tą buvo galima surasti, bet kas buvo išvežtas į Sibirą, to jau niekad neberasi."

Spauda paminėjo, kad generolas Černius buvo pakvies tas Lietuvos ministeriu pirmininku 1939 m. kovo 22 d., po to, kai Hitleris išplėšė Lietuvai Klaipėdą. Tose pareigose jis išbuvo iki 1939 m. lapkričio mėn., kai į jo vietą atėjo Antanas Merkys.

Gen. Černiaus pareiškimas amerikiečių spaudai išsklaido "Vienybės" paleistus gandus apie jo pažiūras ir abu Lietuvos pavergėjus.

"Vienybė" bandė įtikinti, jog gen. Černius esąs geresnės nuomonės apie bolševikus, kai tikrovėje jis lygiai smerkia abu okupantus. Čia pastebėtina, kad "Vienybės" redaktorius gegužės 7 d. laidoje pacitavo tik dalį sakinio iš "Amerikos" bal. 30 d. laidos pastabų, mėgindamas primesti "Amerikai" tai, ko ji niekada nėra teigusi.

Mirė kompozitorius Juozas Gruodis

Spauda pranešė, kad neseniai mirė kompozitorius Juozas Gruodis, paskutiniuoju metu gyvenęs Kaune.

Velionis buvo vienas žymiausių lietuvių kompozitorių, naujoviskoje formoje sukūręs nemažą kūrinį. Dainininkų ypatingai buvo mėgstamos jo "Agonėlės," "Visur tyta," "Burtai" ir kitos kompozicijos; chorui populiarios — "Tėve mūsų," "Žvejai" ir eilė kitų; baletas "Kastytis ir Jūratė" buvo ne kartą statomas Valstybės Teatre; nemažą parąšė ir išleido mažesnių ir didesnių kūrinų fortepionui; turėjo gero pasisekimo jo simfoniniai ir kameriniai kūriniai (sonatos smuikui su pianu, čelo su pianu, pianui).

Juozas Gruodis šiek tiek buvo jaučiama Čaikovskio įtaka, su impresionizmo ir ekspresionizmo priemonėmis, nors šiaip bendra nuotaika romantiška. Neteko matyti jo vėlesnių kūrinų, tad sunku pasakyti, kurį pusę pasuko. Jis yra vienas tų, kuris po Čiurlionio instrumentalinės muzikos tęsė toje srityje pradėtąjį darbą, dar labiau jį išplėsdamas.

Trejus metus komp. Gruodis buvo Kauno Valstybinės Operos dirigentu, daugiau kaip 10 metų Kauno Valst. Konservatorijos direktorium ir keliolika metų kompozicijos klasės mokytoju, vėliau reguliariu profesorium. Kaip mokytojas, jis buvo gabus, nes išleido eilę gabių jaunosios kartos kompozitorių: A. Raciūnų, J. Nabažų, J. Pakalnių, J. Navakauską ir eilę kitų. Suminėtieji kompozitoriai spėjo parašyti operų, simfonijų, baletų.

Velionis gimė 1884 m. Rakėnų k., Antazavės parap., Zarasų apskr. Muzikos pradėjo mokyti nuo 4-rių metų amžiaus. Kai turėjo 13 metų, kiek jis sugebėjo gaidas nuo tėvo pažinti, rašė jau savotiškas kompozicijas. Reguliariai pradėjo muziką studijuoti Rokiškyje, grafo Przewozkio įsteigtoje muzikos mokykloje. 1914 metais įstojo į Maskvos konservatoriją.

Ten studijavo kompoziciją pas žymius teoretikus prof. Laduchiną ir Iljinskį. 1916 m. pašauktas kariuomenėn, ėjo pulko kapelmestierio pareigas Baranovičių ir Minsko bare. Ligos suspaustas, išėjo iš kariuomenės ir Kryme vasarvietėje gydėsi trejus metus. Ten buvo pakviestas mokytoju į vietinę konservatoriją.

1920 m. grįžęs Lietuvon, gavo švietimo Ministerijos stipendiją baigti mokslus ir išvyko Leipzigo konservatorijon studijuoti kompozicijos

pas prof. Krejį ir Graenerį. 1924 m. buvo paskirtas operos dirigentu, vėliau konservatorijos direktorium. Jo rūpesčiu iš paprastos muzikos mokyklos, J. Naujallio organizuotos, išsivystė aukštoji muzikos mokykla — konservatorija.

Gruodžio asmenų lietuvių tauta neteko vieno žymiausių kompozitorių. Nors jis mirė, bet jo kūryba bus gyva. Pranešama, kad iki tauta tiek pribręęs muzikos kultūroje, kad visą jo kūrybą tinkamai suprastų, nes kai kuriais kūriniiais jis buvo gero kaip praeities mūsų tautos muzikalinį išsivystymą. Tai buvo tikras menininkas, kuris mene dirbo meniu. Amerikos lietuvių muzikos žmonės liūdi, netekę šio žymaus tautinės sielos skaidrintojo.

J. Žilevičius, L. M.

Kur banguoja Nemunėlis,
Kur šepupė miela plaukia—
Ten Lietuva mano brangi,
Tenai širdis mano traukia.

• • •

Ks. Vanagėlis

Mainos rūbai margo svieto:
Slipnas kelias, tvirtas griūvis!
Nebijokim vargo kieto:
Ir be jo galiūnai pūva.

Maironis

DĖKOJAM IR PRAŠOM!

Neseniai rašytojas Dr. Vydušas (Vokietijoje) atšventė savo amžiaus 80 metų sukaktį. Tai didįjį vyrą gražiai pagerbė ano krašto lietuviškieji laikraščiai, jo garbei buvo sušaukti susirinkimai, kur su meile ir pagarbą visi minėjo Jubilato gyvenimą, raštus, darbus ir kentėjimus, kuriuos jis patarė Lietuvos laisvei.

Taip pat gražiai Dr. Vydušą pagerbė ir Amerikos lietuvių. Šalia jautrių straipsnių laikraščiuose atsirado ir geraširdžių žmonių, kurie, tarpininkaujant Amerikos lietuvių Rašytojų Draugijai, Vokietijoje vargstantį senelį Vydušą sušelpė dar ir maito bei kitokiais siuntiniais.

Nuo širdžių dėkoda ma šioms geradarėms, JAV lietuvių Rašytojų Draugijai skelbia ir jų vardus. Štai tie dosnieji geraširdžiai: M. Stulginskis, Waukegan, Ill.; J. Endziulis, Chicago, Ill.; Sea Gull Shipping Co., Brooklyn, N. Y.; A. J. Jokubaitis, So. Boston, Mass.; T. Slapšys, Richmond, N. Y.; Wittvitskauskienė, Teaneck, N. J. ir A. Norušis, Chicago, Ill.

Ta proga norim visiems priminti, kad Vokietijoje badūja ir vargsta dar nemažai būs ir kitų Lietuvos rašytojų. Daugelis jų ten gyve-

GEGUŽĖS 16 — I AM AMERICAN DAY

Per paskutiniuosius aštuonius metus gegužės mėn. si yra švenčiama "I Am American Day." Šiais metais šventė bus gegužės 16 šia iškilminga progą tauta pagerbs dvi grupes: lietuvių — įvairių tautų, ir tikybų naujus ateivius, rie neseniai tapo natūralizacija, ir jaunus vietinius amerikiečius, kurie pasiekė baimo metus.

Švenčiant šių metų "I Am American Day," yra ki proga prisiminti tel Charles E. Wyzanski, Jr. džiūs naujai natūralizuoti amerikiečiams:

"Nesvarbu, iš kurios atvykai, kuriai bažnyčiai klausai, nei kokias tavo spalvas; tavo kilmės žm prisidėjo prie Amerikos statymo. Gal tavo kaimo atvyko iš kito krašto ir ko kitokią bažnyčią, ir g spalva kitokia. Bet atsim kad jo kilmės žmonės prisidėjo prie Amerikos statymo. Ir todėl tavo, Amerikos piliečio, pir pareiga yra suprasti kitą būti bičiulišku bei toleranti. Bet tu turi ir kitų pareigų dabar, kada tapai Amerikos piliečiu... Tu esi daly suomenės, kurioje val yra žmonių ir žmonėms, i dalis žmonių, kurie daly valdys tą šalį... Demokratoj žmonės kasdieniais darbais prisidėjo prie šalies moralės. Kasdieniuose buose tegu atsiranda pas žimas išlaikyti tas laisvės kurios yra mūsų laimės slaptis."

ATVYKSTA SOLISTE RAMANAUSKIENĖ

Gegužės 8 d. su sūnu Leonu išvyko į JAV Jadė Ramanauskienė, studiju dainavimą Kauno ir Viln konservatorijoje.

Tremtyje, Švedijoje, so J. Ramanauskienė draug savo vyrų, kuris baigęs J. no konservatoriją, beveik suomet dalyvaudavo lietuvių tremtinių suruoštų koncertų meninėse dalyse, taip giedodavo ir pamaldų bažnyčioje; buvo ne kartą net ir švedų spaudos grovertinta.

Švedijos lietuviai, atsiėkindami su soliste J. Ramanauskiene, linki jai gerojo kelionėje per Atlant geriausios sėkmės Ameri

na su šeimomis, net ma vaikais. Savo raštų lietuvių patriotiškoms mintim, jie daug yra užsipelne tėvynei bei jos laisvei. I gėlį jų persekiojo rusiėji ir vokiškieji pavergėjai. vienas dėl to šiandien p davo sveikatą. Tačiau ir š prispaušti, jie savo rašta šiandien kantriai gaimųsi pabėgęjį dvasią, k dami ir drąsindami juos palūžti ir tikėti į Lietu prisikėlimą.

Tad galite suprasti, jie visi labai ir labai yra kalingi skubios pagalbos būsiai gi maisto, drab ir kt. Užtat kreipiamės į vestingąsias Amerikos i vių širdis. Atsiminkit š užsipelniusius žmones, šelpkit juos maistu, dr žiais ar kuo kitu.

Visi, kurie norėtų atlik artime meilės darbą, kre tės į JAV lietuvių Rašy Draugiją, kuri Jums pr reikalingus vardu, adr ir kitus nurodymus, Dr jos adresas toks: JAV L vių Rašytojų Draugija, Marianapolis College, Th son, Conn.

JAV lietuvių Rašy Draugijos Sekret St. Būd Draugijos Pirmini

ČIKAZ ! SORRENTI

(iš Italijos vaizdų)

Kai nubū pilkas kaip n kuklus ir toks vonų grumsto i Vienas italas josi, kaip jis m rėlius. Išgirdęs atkreipdavo v saulę. Vytury spindulio, leis ir žemyn, vis č savo mėlynos atėdindavo lig gi to akinanči čia jis žūdavo diena tasai i trisdešimt vyti

Kelias tarpa jūros krantu, gilyn į alvų sodus ir lauk grįžta prie ty žertų vandeny tores nusikre ros ir kopiam ty n ir aukšty čios viršūnės no pavasario luojančių soc rento lygumą regi, visur či jauna. Medžia lės auga tiršt purą brandin nokindami. T tai nugrimzd

Oras pilh Pats siejoj : gaivumą, ju liu, augimą čia žiedų v jauti tokiam mego vėrlu gas nerimas vyje ir susil nų pavasari šiais citrinų žiedais ir žr

Dar anks i Sorrenta, i paveikslu iš Ant auku sėdėjau ir i kilo ir pam v jų rytmedį manęs prie kojo apie s žmonių dar Kaprio salą didįjį šios quato Tass gimtąjį nai tėje sutik virtinę. Ma

aprengti, g trepleno j nuolių lydi plazdeno j bužėlius t jūros kran nės sienos staigiai kn kraščių sm Torquat nėra. Jo v

V. mik (Pabaiga)

Pradėjusios tautos viltys po r žia taip pat bematant sugniužo per daug norėdamas apžiūti. I šis laikas sąvilygė, nuniokojo n

šios atsidūrė kryžkelėje. Niekas natsakys. Rytidiena buvo atvi Vėjo vartų juodavo dvi ramos, o po konomis grasino pi

Maudo? Niekas natsakys. Rytidiena buvo atvi Vėjo vartų juodavo dvi ramos, o po konomis grasino pi

Maudo? Niekas natsakys. Rytidiena buvo atvi Vėjo vartų juodavo dvi ramos, o po konomis grasino pi

Maudo? Niekas natsakys. Rytidiena buvo atvi Vėjo vartų juodavo dvi ramos, o po konomis grasino pi

Maudo? Niekas natsakys. Rytidiena buvo atvi Vėjo vartų juodavo dvi ramos, o po konomis grasino pi

Maudo? Niekas natsakys. Rytidiena buvo atvi Vėjo vartų juodavo dvi ramos, o po konomis grasino pi

Maudo? Niekas natsakys. Rytidiena buvo atvi Vėjo vartų juodavo dvi ramos, o po konomis grasino pi

Maudo? Niekas natsakys. Rytidiena buvo atvi Vėjo vartų juodavo dvi ramos, o po konomis grasino pi

Maudo? Niekas natsakys. Rytidiena buvo atvi Vėjo vartų juodavo dvi ramos, o po konomis grasino pi

uvo galima su-
s buvo išvežtas
au niekad nebe-

minėjo, kad ge-
us buvo pakvies
ministeriu pir-
9 m. kovo 22 d.
Hitleris išplėšė
ipėdą. Tose par-
uvo iki 1939 m.
n., kai jį jo vietą
as Merks.
iaus pareikšimas
spaudai išsklaido
paleistus gaudus
iūras į abu Lie-
gėjus.
bandė įtikinti,
rnius esąs geres-
nės apie bolševik-
rovėje jis lygiai
u okupantus. Čia
kad "Vienybė"
gegužės 7 d. lai-
vo tik dalį sakinio
os" bal. 30 d. lai-
mėgindamas pri-
erikiai" tai, ko ji
ra teigusi.

is Gruodis

Krelį ir Graenerį
uvo paskirtas ope-
ntu, vėliau konser-
direktorium. Jo rū-
paprastos muzikos
J. Naujolio orga-
išsivystė aukštoji
nokykla — konser-

io asmenų lietuvių
eko vieno žymiųjų
orių. Nors jis mirė,
ryba bus gyva. Pra-
ža laiko, iki tauta
rės muzikos kultū-
visą jo kūrybą tin-
prastų, nes kai ku-
iniai jis buvo gero-
augęs mūsų tautos
išsivystymą. Tai
ras menininkas, ku-
dirbo menui. Ameri-
jų muzikos žmonių
ekę šio žymaus tau-
los skaidrintojas.

J. Žilėvičius, L. M.

unguoja Nemunėlis,
pupė miela plaukia-
etuva mano brangi,
širdis mane traukia.

Ks. Vanagėlis
s rūbai margo svieto:
s kelias, tvirtas grūvia!
kim vargo kieto:
jo galiūnai pūva.

DEKOJAM IR PRAN

niai rašytojas Dr. Vy-
tremtyje (Vokietijo-
ventė savo amžiaus 80
ukaktį. Tą didįjį vyrą
pagerbė ano krašto
kieji laikraščiai, jo
buvo sušaukti susirin-
kur su meile ir pagar-
minėjo Jubilato gy-
r, raštus, darbus ir
imus, kuriuos jis pa-
Lietuvos laisvei.
pat gražiai Dr. Vydu-
gerbė ir Amerikos lie-
šalia jautrių straips-
kraščiuose atsirado ir
rdžių žmonių, kurie,
inkaujant Amerikos
tijoje vargantį senelį
ją sušelpė dar ir mai-
kitokiais siuntiniais.
o širdžiai dėkoda-
ems geradariams, JAV
rių Rašytojų Draugija
a ir jų vardus. Štai tie
ji gerasirdžiai: M.
nskis, Waukegan, Ill.;
adziulis, Chicago, Ill.;
ull Shipping Co., Brook-
V. Y.; A. J. Jokubaitis,
oston, Mass.; T. Slap-
Richmond, N. Y.; Witt-
uskienė, Teaneck, N. J.;
Norušis, Chicago, Ill.
proga norim visiems
nti, kad Vokietijoje ba-
ir vargsta dar nema-
ir kitų Lietuvos ra-
ten gyve-

Dr.

gegužės-May 14, 1948

SUGRIŽK Į SORRENTĄ

(Iš Italijos vaizdų)

Diena vos švito, kai nubu-
au Kapucinų viešbutyje, ka-
aise buvusio vienuolyno mū-
ose, kurie stovėjo prisišli-
rie neseniai kūrė, ir jauna
kiečius, kalnai kėlėsi iš
vimo metu.
Svečiant
An American Day
ki progą
Charles E. W.
džiū naujajam
amerikiečių
"Nesvarbu, kaip
atvykai, kuo
klausi, nei
spalva; tavo
prisiėjo prie
statymo. Gal
atvyko iš kitos
ka kitokią
spalva kitokią
kad jo kiti
prisiėjo prie
statymo. Jis
Amerikos
pareiga yra
būti būtinai
ku. Bet tu
gu dabar, ka-
kos pilietis.
suomenės,
yra žmonių
dalis žmonių
valdys tą
jo žmonių
darba prie
moralės. Ka-
bus tegu
žmonės iš-
kurios yra
slaptis".

Sudie jums, uolų šlaitai, ir
au, saulei bei marioms iš-
proges žiede. Sudie jums,
avello katedros liūtai, ir
ukdos pušys, kurių lėto oši-
no vakar klausiausi. Sudie,
aestumo šventyklos, kurios
noį jilankos pusę, neregio-
noį tolybė, neriatės iš ryt-
nečio rūkų. Jūs iš amžių ra-
dėšs žvelgate į naują die-
savo tauriomis kolonomis
r akmenimis, kuriuos sunė-
senųjų graikų rankos.
Laikas nuo laiko pajūryje
uvo girdėti pokšėjimai, lyg
as akmenis skaldytų. Vė-
au, išsėdęs į autobusą, paty-
iau, kad tai šaudė medžioto-
ai. Jie sėdėjo ant jūros kran-
o, ant uolų ar ant akmeninių
vorų ir laukė putpelių. Jos
avo gimtąją šalį, kur mažy-
sėgėnėjo po avių ir do-
ilų laukus. Iš tolo jos mato
uos uolinius krantus, ir jų
irdis suplaka džiaugsmu.
os priskrenda žemę ir tupia
sėtis. Tada trinktelia šūvis,
r paukštės, plasnojusios į
iaurės kraštą, ir savo tėviš-
es, nukrenta ant akmenų.

Žiūrėdamas į šiuos žudyto-
us, atsiminiau kitą paukščių
edžiotoją.
Poetas Shelley įkvėptais
odžiais dainavo apie vyturė-
dam: "Nuo vaivorinio debesio
eregėsi krentant tokių švie-
ių lašų, kaip kad iš tavęs
asiliję daineliu liūtis".
Nuo ryto ligi vakaro, tėviš-
ių pūdyne gėrėdama kai-
nė, klausėmės to skaidraus
rilenimo. Vyturėlis mums
uvo nepaliečiamas paukštis,

ATVYKAI, KUR
RAMANAUS
Gegužės 14
Leoni išvyk
Ramanauš
dainavimą
konservatori
Tretyje
J. Ramanau
savo vyru
no konservat
suomet daly
tremtinij
mų menin
giedodav
bažnyčioje
ir švėty
jvertint.
Švėtyje
kindami
nauskie
jo kelti
geriausio

Visos gi švystelėjusios tautos viltys po rudojo mil-
nio priespaulda taip pat bematant sugniužo. Sugniužo
jis pats, per daug norėdamas apžioti. Besiautėda-
as savo nesėkmės svaigulyje, nuniokojo mūsų žemę,
blaskė mūsų jaunimą.
Ir vėl žmonės atsidūrė kryžkelėje.
Galiausiai Jonė, pasiėmusi savo turto tiek, kiek til-
o kuprinėje ir viename lagaminėlyje, ir prisiglaudusi
eros širdies svetimų žmonių vežime, išvažiavo pro
leksotą nežinios link.
Jonės širdį varstė kalavijai. Ji buvo tartum užbur-
ame raganos kieme. Rytidiena buvo atitvarta aukš-
ausiais mūrais. Vietoj vartų juodavo did tamsios ne-
velgiamos angos, o po kojomis grasino prasiverti žė-
nė.
Klausti? Šaukti? Maldauti?
Niekas neatsiliepė. Niekas neatsakys.
Lengviau gal būtų, jei ji būtų viena. Ak, žinoma,
okas būtų, jei būtų viena!
Bet štai Kęstutis. Sūnelis. Jų abiejų tampriausias
sys. Kaip pažūrės kada nors vyrui į akis, jei ne-
okės, nesugebės Kęstutis išsaugoti? O kas patars,
as pasakys, kurį šiandien kelią pasirinkti?
Ir štai Jonė pasirinko. Pasirinko vieną iš juodųjų
gu ir pajudėjo.
Jei reikės, paliks ir kuprinę ir lagaminėlį, bet, Die-
š Dieve, sūnelio neatims!
Ir štai viename vašingame pakelės ūkyje, daržinėje
nt šieno, pirmoji kėlionėje poilsio naktis.
—Miegok, brangusis, užmink.

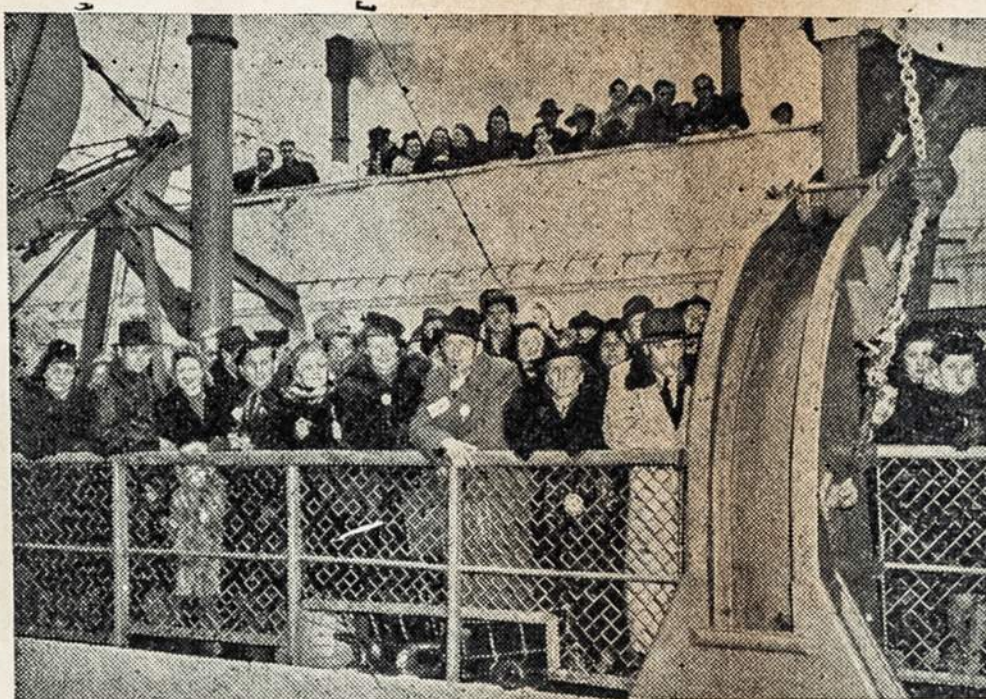
U ž m i k

(Pabaiga)

Visos gi švystelėjusios tautos viltys po rudojo mil-
nio priespaulda taip pat bematant sugniužo. Sugniužo
jis pats, per daug norėdamas apžioti. Besiautėda-
as savo nesėkmės svaigulyje, nuniokojo mūsų žemę,
blaskė mūsų jaunimą.
Ir vėl žmonės atsidūrė kryžkelėje.
Galiausiai Jonė, pasiėmusi savo turto tiek, kiek til-
o kuprinėje ir viename lagaminėlyje, ir prisiglaudusi
eros širdies svetimų žmonių vežime, išvažiavo pro
leksotą nežinios link.
Jonės širdį varstė kalavijai. Ji buvo tartum užbur-
ame raganos kieme. Rytidiena buvo atitvarta aukš-
ausiais mūrais. Vietoj vartų juodavo did tamsios ne-
velgiamos angos, o po kojomis grasino prasiverti žė-
nė.
Klausti? Šaukti? Maldauti?
Niekas neatsiliepė. Niekas neatsakys.
Lengviau gal būtų, jei ji būtų viena. Ak, žinoma,
okas būtų, jei būtų viena!
Bet štai Kęstutis. Sūnelis. Jų abiejų tampriausias
sys. Kaip pažūrės kada nors vyrui į akis, jei ne-
okės, nesugebės Kęstutis išsaugoti? O kas patars,
as pasakys, kurį šiandien kelią pasirinkti?
Ir štai Jonė pasirinko. Pasirinko vieną iš juodųjų
gu ir pajudėjo.
Jei reikės, paliks ir kuprinę ir lagaminėlį, bet, Die-
š Dieve, sūnelio neatims!
Ir štai viename vašingame pakelės ūkyje, daržinėje
nt šieno, pirmoji kėlionėje poilsio naktis.
—Miegok, brangusis, užmink.

Dr.

A. Vaičiulaitis

New Yorko uoste laivas Marine Jumper. Juo atplaukia daug lietuvių tremtinių.

Išliko tik tas kambarys, kur
poetas gimė. Tai apytamsė
vieta, kurios viduryje matali
apvalų stalą ir keletą kedžių
aplinkui. Pro duris iš lauko
prasieržia šviesos ruožai ir
prieblandy atsispindi ant bal-
dų ir aslos, lygiai kaip anuo-
se flamandų meistrių pa-
veiksluose, kur tylūs spindul-
liai košiasi pro storus stik-
lus į ramią namų kertelę.
Vėliau nuėjom į dirbtuvę,
kur iš medžio ištekiną ar su-
kala visokių dėžių ir dėžučių,
rankinukų ir kitų daiktelių.
Žiūrėdamas tu dirbinį, aš
galvojau apie tavę, mažas
kūdikį, kurį palikau tėviškės
žemėje ir gimtojo pievoj.
Aš tau aną giedrų gegužės
rytą išrinkau atminimų dėžę
ir tariau sau: sugrįšiu namo
ir ją įduosiu į tavo smulkias
rankutes.
Nepaprasta buvo toji dėžė:
kai ją atidarai, ji suskamba

ir iš lėto groja "Torna a Sor-
rento." Tamsokoj dirbtuvėj
liejasi giedri ir ilgesinga me-
lodija, o savininko žmona,
graži ir pilna moteriškė, iši-
rėmus į šonus, dainuoja, pa-
gal taktą krypuliudama. Ji
dainuoja seną saulės, marių
ir žydinių sodų dainą —
"Sugrįžk į Sorrentą."

Tolimų atminimų ir tėviš-
kės laukų mergaitė! Toji do-
vanų dėželė tau niekados ne-
buvo parvežta ir ta saulės
krašto melodija nebuvo tau
sudainuota.

Kai aš išgirstu šią pietų
krašto dainą, man iš skaus-
mo sudreba išrdis.

Aš noriu grįžti į Sorrentą,
paimti į rankas aną atmini-
mų dėžę ir nešti ją per am-
žino pavasario sodus ir per
švelnų citrinų kvepėjimą, kol
prieisiu prie tėviškės vartų
ir prie tavęs mažos, kurios
taip anksti netekau.

Vilniuje dešros... medinės

Vokietijoje leidžiamas trem-
tinių savaitraštis "Mūsų Ke-
lias" paskelbė idomų laišką
iš pavergtos Lietuvos.
Dalis tų laiškų spaus-
nime praėjusiose dviejuose
"Am." numeriuose.
Toliau po ilgų įvairiausių
taip pat baugiu šeimininių
žinių, tame pačiame laiške
rašoma:
"Vakar, VIII. 18., iš Vil-
niaus atvažiavo viena pažis-
tama Z. šeima, kuri gyvena
Vilniuje, toje pačioje gatvė-
je su S. Geri pažįstami. Se-
nukas pasakojo, kad gyven-
imas ten visiškai nepakenčia-
mas. Viskas pabrango. Maisto
to kortelės stipriai apkarpy-
tos. Privačių krautuvų nėra
vėl vienos. Prie valdiškų krau-
tuvų ilgiausios eilės. Vitri-
nėse išstatyti kumpiai, deš-
ros, bulketės... medinės. Vil-
niuje žydų yra apie 50,000.
Rusų dar daugiau. Lenkų li-
ko 30,000. Vyrauja rusų kal-

ba. Suėmimai vyksta toliau
sena tvarka. Veža žmones į
kasyklas, į tą pragarą. Lie-
tuvoje neliko nė vieno vysku-
po. Neseniai išvežė paskuti-
nius vyskopus: Matulionį ir
Reinį. Dabar atėjo kunigų ei-
lė. Juos suiminėja ir veža.
Pasakoj, savo akimis matė,
kaip Kaišiadorių kunigas,
varomas rusų, du kartus su-
klupo. Jį muše, kol jis paga-
liau pasiekė vagoną. Mat,
transportas ir X. stovėjo arti
ano, kuris turėjo važiuoti į
Rusiją. Sako, baisu, džiauki-
tės, kad pasprukot. Provinci-
nų bausių važiuoti, nes vyks-
ta dideli suėmimai. Žaliejį
veikia. Vilniuje yra daug ru-
sų invalidų, kurie sėdi gatvė-
se ir prašo išmaldos. Jei kas
neduoda, jie pradeda keiktis.
Vaizdas, sako, šiurpus. Žmo-
nės labai nusiminę, išgelte,
liūdni... Jei kas nors ne visą
duoklę iš karto atiduoda, iš
jo viską atima ir tokį asme-

—Palauk, mamytė, aš dar noriu to kvepiančio šie-
nelio patastyti.

—Miegok, sūneli, ryt labai labai anksti reikės kel-
tis. Važiuosim tolyn.

—O kai parvažiuosim namo, tai tu į mano lovytę
pridėsi tokio pat kvepiančio šienelio, kaip čia. Gerai?

—Ak, Kęstutėli, kažin kada mudu važiuosime namo?

—Tai kaipgi tėvelis? Kaipgi jis žinos, kur mes? Juk
jis parvažiavęs tik namo pareis. O mūsų ir neras.

O, kad Jonė žinotų! Kad pasakytų kas, jog jis grįš,
jog pabels į duris... Niekio nieko daugiau nebereikėtų.
Bet čia vėl tuojau raudonojo teroro parodos vaizdai,
kaimynų, artimųjų ir jos pačios pergyventi baisumai
kaip gyvi stoji prieš akis. Ne! Ne! Toly, tolyn nuo
to siaubo. Toly, nuo to žemiškojo pragaro, kuriame
nėra ramybės nei angelui, nei velniui!

—Užmink, Kęstutėli, greitai užmink. Tėvelis jau ži-
nos, kur mes.

—O kas jam pasakys?

—Jo širdis. Jo didelė, begalinė meilė, kuri ir dabar
gaubia mus. Ji lydės mus ir šioje kėlionėje. Kai susitiks-
sim, papasakosi, kaip tau šienelis kvėpėjo, o jis pa-
pasakos, kaip ieškojo mūsų... Na, sukis ant kito šie-
nelio ir miegok. Ramiai, gražiai miegok.

* *

Ir vėl gyvenimo malūnas pasuko savo ratą vienas
metais pirmyn. Prabėgusios dienos nusinėšė daug aša-
rų, daug kraujo.

Žiauriai sunki likimo ranka prislėgė ir Jonės pečius.

Savo darbą fabrike ji dirbo mechaniškai, kaip robotas.

Jos siela, jos mintys klaidžiojo čia Lietuvos keliais ke-
leliais, čia šaltomis, nepažįstamomis Sibiro taigomis,
ieškodamos tenai brangios ir dar plakančios širdies.

Protarpiais gi bėginėjo į čia pat didmiesčio gatvėmis,
netoli savo gyvenamosios vietos, ieškodama vaikų tar-
pe savo, visą dieną be priežiūros palikto, sūnelio.

Kęstutiui jau septyneri metai. Būtų visas kaip bu-
vė — eitų dabar berniukas į mokyklą. Jonė turėtų
naujo malonaus rūpesčio sūnų išleisti, sutikti, prižiū-
rėti, kaip ruošia pamokas. O gal dar porą mažesnių
vaikelių turėtų... Kiek džiaugsmo, kiek laimės, kiek
tik vienas moters širdžiai pažįstamos laimės!

Iš fabriko ji bėga kaip paukštis, paleistas iš narvo.
Kaip iš tolimos kėlionės grįžusi, kiekvieną kartą gla-
monėja ir bučiuoja sūnų. Abu džiaugiasi vėl susitikę.
Pasakojasi savo nuotykius, savo pergyvenimus aliar-
mų metu. Paskui gaminasi abu ko nors stipresnio už-
valgyti. O pavalgius ir susitvarkius, Jonė tampa mo-
kytoja. Kęstutis jau pažįsta visas raides. Šiandien jis
pats pasigaminą jų iš laikraščio ir ant sofutės su-
dėjo: "Kazys Jurgėla, Lietuvos mokytojas."

Sėdi štai Jonė ant lovos krašto ir negali nuo tų ke-
turių žodžių atitraukti akių.

Kazys... Ak, kad jis šiandien nors tokį gyvenimą
turėtų, kaip jina!

—Miegok, Kęstutėli, jau laikas.

—Mamytė, o ką tu sakytum, jei dabar imtų ir ateitų
tėvelis?

Jonė liūdnei nusišypsojo.

—Ką sakytum? Tur būt, nieko negalėčiau pasakyti,
nė vieno žodelio. Laimė, Kęstutėli, dar nesugalvojo
žodžių, kuriais tokią valandą galėtum kalbėti.

—O aš sugalvoju! Čia Kęstutis pusiau išilindo iš
po antklodės ir, ant alkūnės pasirėmęs, tarė:

—Aš pirmučiausia tėvelį išbučiuočiau. Visą visą iš-
bučiuočiau ir paskui pasakytum, kad dabar tai jau
mamytė bus laiminga ir visados linksma. Juk tu tokia
ir būtum, tiesa?

—Būsim, vaikeli, visi trys būsim laimingi ir links-
mi.

Priemiestyje sustaugė sirena. Jonės veidas suakme-
nėjo.

—Man rengtis? — paklausė Kęstutis.

IVAIRIOS PASTABOS

Rašo S. K. Lukas

Lietuviai—į Ameriką

Ivairios gyvenimo sąlygos
privertė daugelį jaunesniojo
amžiaus lietuvių palikti savo
tėvų šalį, gimtąją Lietuvos
kraštą, ir keliauti į platųjį
pasaulį, į tolimas ir nežino-
mas šalis sau laimės, pragy-
venimo šaltinių ir naujo gy-
venimo ieškoti.

Prieš kokias aštuonias de-
šimtis metų daugelis lietuvių
atvyko į Jungtines Amerikos
Valstybes.

Jie čia nerado nei auksa,
nei sidabro, nei kitokio tur-
to prikrautų kalnų, o rado
tikrai vargą, skurdą, nelai-
mes, nepalankias gyvenimo
aplinkybes, sunkų darbą ir
svetimą, jiems nesuprantamą
kalbą.

Daug čia jie vargo, daug
skurdo ir kentėjo, kad šioji
tokį pragyvenimą galėtų sau
susikurti, kad nereikėtų ba-
du mirti.

Pagaliau, begyvendami
tarp svetimųjų, šviesesnio
proto lietuviai pamatė, kad
išsisklaidžius gyvenimas ne-
koks, ir pradėjo organizuotis,
kurti savo draugijas, steigti

nį vietoje suima. Laukai ne-
apsėti — tušti.

Pagaliau iš kito laiško iš-
ryškėja, kad oficialiu keliu
siųstų laiškų didžiausia dalis
iš Lietuvos ir į Lietuvą adre-
satų nepasiekia, nes cenzi-
ros sulaukomi. Po kiek laiko
laiškų iš užsienio gavėjams
taikomos žiaurios represijos:
tardomi, suimami ir ištrem-
miami nežinon. Be abejo, ly-
giai taip pat elgiamasi ir su
tais, kurie sužinojo su arti-
maisiais ar pažįstamais,
esanciais tremtinių stovyk-
lose Vokietijoje.

Pagaliau, abiejuose minė-
tuose laiškuose yra aiškiai
pasakyta tiems artimiesiems,
kurie yra tremtyje vakarinė-
se Vokietijos zonos, jogiui
atveju nesvajoti apie grįži-
mą į Tėvynę prie dabartinių
sąlygų, nes ten nelaukia nei
joks pasigalėjimas, nei jo-
kios išimties už "apsikrėtimą
buržuaziniu raugu svetimos
valstybės" (žinoma, jei bol-
ševikai nesurastų pas tokį
grįžusį ir kitokių "prasikal-
timų"). Atrodo, kad ten li-
ksieji lietuviai žinių apie tre-
mtinius turi, pažinti, gauso-
kai, tiksliai oficialiai apie juos
mažai kas tenori ką žinoti,
nes, bolševikams susekus, kad
vieno nors artimieji ar pažis-
tami gyvena užsieniuose, tuo
jau pat pradėdamos taikyti
žiaurios bolševikiškosios
priemonės.

parapijas, daryti savo cen-
rus ir net lietuvių kalba laik-
raščius leisti.

Lietuvių laikraščiai Ame- rikoje

Pirmutinis Amerikoje lie-
tuvių laikraštis pasirodė
1879 metais, vardu "Lietuviš-
ka Gazieta."

Vėliau, po kelių metų, iš-
ėjo kitas lietuvių laikraštis—
"Unija," paskui "Lietuviškas
Balsas," "Vienybė," "Lietu-
va," "Katalikas," "Žvaigždė"
ir daugelis kitų.

Praslinkus kelioms dešim-
tims metų nuo lietuvių apsi-
gyvenimo šioje šalyje, čia gy-
vuojančios laisvės dėka, šian-
dieną mes, lietuviai, turime
daugybę laikraščių, knygų ir
kitokių leidinių, bet jie visi
yra ne vienos krypties, ne vieno
vienos pažiūros, ne vieno ir
tam pačiam tikslui tarnauja.

Reikia, deja, su širdgėla
pasakyti, kad yra tokių lie-
tuvių kalba spausdinamų laik-
raščių, kuriuose keliama ir
giriama komunistinės Rusi-
jos valdymosi tvarka, perša-
mos jų praužtingos idėjos ir
viešai niekinama visa tai, kas
gera, dora ir gražu.

Tų bedieviškų laikraščių
leidėjai yra prisidėję darbi-
ninkų gynimo skraiste ir
tariamai rūpinasi darbininkų
būvio pagerinimu. Tikrumoje
gi jiems nerūpi lietuvių dar-
bininkų gyvenimas, jų darbas
ir jo sąlygos. Jiems dar vis
kvepia tik svetimi "pyragai,"
o jų vaidentuvėje vaidenasi
koks tai žemiškas "rojus,"
kuris iš tikrųjų yra jau pra-
garu virtęs.

Tų bedieviškų laikraščių
leidėjai yra prisidėję darbi-
ninkų gynimo skraiste ir
tariamai rūpinasi darbininkų
būvio pagerinimu. Tikrumoje
gi jiems nerūpi lietuvių dar-
bininkų gyvenimas, jų darbas
ir jo sąlygos. Jiems dar vis
kvepia tik svetimi "pyragai,"
o jų vaidentuvėje vaidenasi
koks tai žemiškas "rojus,"
kuris iš tikrųjų yra jau pra-
garu virtęs.

Geroji spauda

Šiandieną pasaulyje spaus-
dintas žodis yra labai didelis
ir galingas.

Ko nenugali armijos ir di-
delės jėgos, nugali spauda. Ji
nugali ir didžiausias armijas.
Ji valdo ir moko visą pasaulį,
visas tautas.

Spauda yra nevienoda. Ji
yra dviejų rūšių: geroji spau-
da ir blogoji spauda.
Geroji spauda moko ir auk-
lėja žmones būti gerais, o
blogoji — blogais. Kuria
spaudą žmogus sau pasiren-
ka, toks jis ir pats patampa:
jei gerą — geras, jei blogą—
blogas.

Gera spauda žmogų pamok-
ko, nuliūdusį suramina, su-
žadina ir sustiprina žmogaus
tikėjimą, kelia dorybę ir yra
žmogaus gyvenimo tikras va-
dovas, vedas jį vien tiesos ir
doros keliais ir neleidžias
jam gyvenimo keliuose pa-
klysti.

Beskaitydami gerą spaudą,

mes sužinome, kas yra pla-
čiose ir neišmatuojamos
dangaus erdvėse, jūrų gėlmė-
se, žemės gilumoje, kas vyksta
tolimiausiuose pasaulio
kraštuose. Ji visa tai teisi-
gai mums pasako.

Gera spauda yra lyg kok-
stebuklingas tiltas, nutiestas
per didelius, plačius ir neiš-
matuojamus vandenynus, pe-
kurį ateina mūsų aplankyti
iš tolimiausių pasaulio
kraštų išminčiai ir galvočiai
ir pateikia mums savo žinia-
s.

Tuo stebuklingu tiltu pa-
mus ateina net ir tie galvo-
čiai ir išminčiai, kurie jau li-
bai seniai yra palikę šį pa-
saulį. Nors jau seniai jie ka-
puose ilsisi, tačiau jie kalbi-
si su mumis, suteikdam
mums savo brangių minčių
pareikšdami savo dvasios gy-
lybę.

Geras laikraštis yra gyv-
nimo veidrodis, kuriame a-
sipindi visas žmonijos gyv-
nimas su savo gerumais
blogumais.

Gerą knygą galime pri-
ginti mokytoju, kuris mu-
moko, bet nereikalauja ma-
kesčio, ir, kada tik pas jį a-
eisi, jo niekados nerasi mi-
gančio. Jis visuomet tavę
laukia. Kada tik paklausai,
jis visada tau teisingai atsak-
y ir tave pamokys. Jis nieku-
met ant tavęs neužpykys. J
niekuomet tau nesumeluo-
ji bei kuomet ir apsiriksi, ji
tavęs neišjuoks, bet tau
klaidą atitaisys.

ITAKINGAS ŽURNALAS

Už DP ĮSIDEIDIMĄ

"The Saturday Evening
Post" žurnalo gegužės 1 di-
nos laidoje 26 pusl. yra e-
spausdintas straipsnis "DI
Would Pay Us a Dividend
Straitspins parašytas Mart
Sommers, to žurnalo užsien
redaktorius.

Tuo straipsniu bus da-
pagelbėta tremtiniam. Ta-
pat, tikimasi, jis paveiks
Amerikos Kongreso narius

Straipsnyje tarp kita i
yra pasakyta: "... An inve-

Philadelphijos Žinios

VYČIAI Į WASHINGTONĄ

Važiuojam

Prieš kiekvieną kelionę an ir skamba tas gražus etuviškas "važiuijam," ku- taip iškilmingai ir reikš- lingai sušukdavo Lietuvos eležinkelio tarnautojas, kai raiukins turėdavo pradėti dėti iš stoties. "Važiui- am," paskutinį kartą girdė- au ir iš Lietuvos trumpam iku išvykdamas, nė negal- odamas, kad tiek ilgai nebe- eks to žodžio girdėti. Bet kai k kur keliauju, vėl prisime- u ir savyje kartoju "važiui- am"...

Tikrai nemaža rūpesčio ir netikėtumų turėjome, kol alandžio 25 d. išvykom iš hiladelphijos Washington- ene. Bene didžiausios mūsų elaimės prasidėjo tuomet, ai mes tą rytą pralaimėjom eną valandą. O kiek kelei- ū visai nė negalvojo, kad tą ūtą pavarytas laikrodis. pač čia visai nekaltai pasi- lavo DP porėlės pp. Stepo- avičiai. Jie visai ramiai at- eliovo senu laiku, kai dau- ma keleivių jau laukė ir ervinosi, kad dar nevažiuo- . Kitiems pritrūko miego, ai vieną valandą reikėjo an- ūčiau atsikelti; todėl jie nu- rė verčiau atsižadėti Wa- ingtono, negu nusikrausti iega. Tai sesutės, net trys, r-tės. Bet mūsų kelionės va- s J. J-tis nedavė joms ra- ybės, prikėlė, liepė skubiai psirengti ir vykti. Ir jos pa- ausė. Kaip vėliau sužinosi- e, nesigailėjo nei jos, nei ki- keleiviai.

Buvo kiek sunkumų ir su maldomis. Mat, kai kurie bėspėjo mišių išklausti, i vis tik buvo suvaryti i žnyčią ir ten bent dalinai liko sekmadienio pareigą. k ir keliaujant reikia vis- numatyti, kad dėl asme- ūkų malonumų nenuken- ti religiniai bei dvasiniai ikalai. Visiems vyčiams ir draugams bendrakelei- ms buvo duota gera pro- atlikti tą dvasinę pareigą, i reikėjo anksčiau ateiti i maldas. Dauguma tuo ir sinaudojo.

Kadangi autobusas atvyko u ir didesnis, kaip buvo matyta, tai dar mėginom uti keletą keleivių, nes bu- tuščių vietų. Čia vėl pasi- navo Edvardas Ramoška, ris prikėlė savo draugą, taną Rimgailą ir iškviėtė žiuoti, nes jis ir pradejo t skursiją organizuoti, tik ouvo numatęs pats vykti. bar ir jis skubomis jau kėl paskutinės minutės. ip pagal minutę, bet pralo- valandą, dėl laikrodžio at- ximo, mes jau sėdėjom au- use ir, visi apsiginklavę u keliauti, laukėme pas- tinio žodžio. Ir šį kartą jis vo toks, kaip Lietuvoje: ažiuijam"... Ir mes jau va- ojam Washington. O d taip būtų Vilniun ar Lie- von! O gal kuomet ir ten ūuosim.

Rasa

RENGIASI IŠTEKĖTI
Kelios žinomos lietuvaitės šv. Kazimiero parapijos skelbė savo sužadėtuves ir ngiasis ištektėti.
Eleonora Jablonskaitė birio 6 d. susituoks su Vin- u Stoniu. Jaunuolė yra kli lietuvaitė, vyte, soda- tės. Tikimasi, kad ir nauja- gyvenime ji nepamirš lie- rškos veiklos, kurioj tiek ty dirbo. Vyčiai rengiasi kamai palydėti savo drau- j šeimos gyvenimą.
Elzbieta Sideravičiūtė rug- 6 d. susituoks su Su- džieliu. Abu jaunuoliai—pa-

vyzdingi lietuviai katalikai, todėl laukiama, kad jų šeima bus tikrai lietuviška bei ka- talikiška.

MOKYKLOS BAIGIMO VAKARAS

Gegužės 8 d. šv. Kazimie- ro parapijos mokykla turėjo mokyklos baigimo vakarą su labai įvairia ir gražia progra- ma. Vakaras buvo tikrai sėk- mingas. Plačiau sužinosime kitą kartą.

SUNKIAI SERGA

Gegužės 5 dieną sunkiai su- sirgo Frank Šavinis, kurs tuoj buvo nugabentas į Penna University Hospital ir ten gydosi.

Pagelbėkime labiausiai pagalbos reikalingiems

Nuo pat BALF veiklos pra- džios, šalia rūpinimosi trem- tinių teisių gynimu, jų imig- racija ir įkurdinimu, vienas svarbiųjų BALF darbų buvo ir tebėra: rinkti drabužius, avalynę, maistą, knygas, me- dikamentus, pinigines aukas ir siųsti tremtiniais viską, ko jiems būtiniausiai reikia. BALF duoda ir besimokan- čiam jaunimui stipendijas, kad jie ko greičiausiai galė- tų atsistoti ant kojų ir pagel- bėti kitiems veikti savo tė- vynei atstatyti. BALF para- ma visą laiką buvo ir tebėra teikiama pirmoje eilėje ligo- niams, vaikūčiams, mokslei- vijai, seneliams, našlėms ir didelėms šeimoms.

BALF tremtinius supažin- dino su geraširdžiais Ameri- kos lietuviais.

Siuntinėdamos skyriams ir bendradarbiaujančioms drau- gijoms prašymų, BALF Cen- tras kartu išsiuntinėjo ir tūkstančius kortelių, kurios su geraširdžių aukomis ir ad- resais plaukė į BALF sandė- lį iš visos Amerikos ir Kana- dos. Europoje dovanas atsi- imdami, tremtiniai prie jų rado dovanotojų adresus.

Buvo atsitikimų, kad gera- širdžio dovanos gavo jo gi- minės, draugai ir asmenys, kurie savo laiku buvo pada- rė gero dovanos davėjui. Bu- vo tokių gaudžių momentų, kai sūnaus dovana atiteko motinai, buvusiam mokyto- jui ar auklėtoju. Kaip trem- tiniai buvo malonu priimti pagalbą iš pavyzdingai išau- klėto savo sūnaus ar mokinio! Viena moteris, buvusi netur- tinga piemenaitė, net atsiė- mė savo buvusį Lietuvoje turtingą ūkininką, paš kurį ji buvo tarnavusi!

Gelbėdamas artimui — pasigelbsti sau

BALF dovanodami, artimo meilės vykdytojai nežino, ko- kiam asmeniui jų dovana atiteks. Žino tik tai, kad dova- na pasiekė pagalbos reikalin- giausią lietuvi. BALF duotos dovanos sujungė artimuo- sius, atnaujino daug pažin- čius, sudarė naujus ryšius. Svarbiausia, tremtiniai, mo- ralliai sustiprinti, įsitikino, kad jais kas nors rūpinasi. Tremtiniais amerikiečių do- vana ir adresas davė viltį iš- tverti skurde. Tokiu būdu daug tremtinių gavo ir affi- davitų ir siuntinėlių. Kai ku- rie tremtiniai tik tuo šian- dien ir gyvena.

Amerikos lietuvių žymi da- lis dar neganėtinai aukoja, kai tuo tarpu kiti įsipareigo- ję aukoja didelę savo uždar- bio dalį. Tokie aukotojai pa- juto, jog juo daugiau jie tremtiniais gelbėjo, juo ge- riau patiems sekėsi gyventi. Tokius ir Dievas laimina.

GAUSI ŠEIMA

Mr. & Mrs. Paul Pečiko- niai pakrikštydino jau ket- virtą savo šeimos narį—Pa- triciją, kuri gimė bal. 8 die- ną. Pečikonų šeima yra dar jauna ir turi savo nedidelį biznį.

MŪSŲ ĮGALIOTINIS

Philadelphijoje yra ilgame- tis "Amerikos" įgaliotinis F. A. Condrot, gyvenantis 1223 Moyamensing Ave.

Jis šiuo metu smarkiai dir- ba, užrašinėdamas "Ameri- ką" ir atnaujinamas jos prenumeratą.

Kam yra nepatogu savo prenumeratą prisiųsti tiesiog "Amerikai," galite užsimokė- ti F. A. Condrotui.

BALF dovanos tebeplau- dia. Persiunčiami vis nauji adresai. BALF Centras pra- šymo ir padėkos laišku į Europos gauna labai daug.

Didesni rūpesčiai

Džiugu, kad visa eilė trem- tinių, pavienių ir šeimų, gau- na paramos atskirais siunti- niais iš Amerikos. Bet yra patirta, kad labiau "raštingi" tremtiniai pradėjo gauti dau- giau siuntinėlių, negu jų gau- bėtu kitiems veikti savo tė- vynei atstatyti. BALF para- ma visą laiką buvo ir tebėra teikiama pirmoje eilėje ligo- niams, vaikūčiams, mokslei- vijai, seneliams, našlėms ir didelėms šeimoms.

Turėdamos tai minty, BALF Centras kreipėsi į savo įgaliotinius Europoje ir Lietuvos Raudonąjį Kryžį, prašydamas prisiųsti vietoje ištirtų sunkiausiai gyvenan- čių šeimų padėti. Ir gavome jau pačių vertingiausių lietu- vių šeimų, ligonių ir sunkiau- siai gyvenančių žmonių sara- šus. Tiems žmonėms būtina reikalinga papildomo maisto pagalba. Siuntinėliai nuo at- skirų asmenų, draugijų ar BALF skyrių, prie regula- rios BALF paramos, tiems vargingiausiems žmonėms ti- krau bus didelė pagalba. Ga- lėsime tapti vienos ar kelių to- kių šeimų globėjais ir gelbė- tojais.

Pageibėkime globoti vargin- giausias šeimas

BALF Centras suteiks še- imų adresus BALF skyriams ir draugijoms, pagal jų pa- geidavimus. Aišku, bus daug tokių geradarių, kurie norės siųsti savo paramą tiesiog, be tarpininkavimo. Bet BALF skyriai gali surinkti aukų, jas persiųsti į centrą ir nuro- dyti, kad už jas centras nu- pirktų maisto ir persiųstų la- biausiai paramos reikalin- goms šeimoms. Suprantama, BALF, pirkdamas maistą di- desniais kiekiais, gali jo gau- ti daug pigesne kaina. Būsi- me labai dėkingi už praneši- mą, kas bus veiklama šioje srityje.

Malonėkime padidinti savo veiklą šiam darbu ko grei- čiausiai. Už tai Jums di- džiausia padėka!

BALF Centras

Ak, norėčiau raudoti iš džiaugsmo
Ir pajust, kad po kojom esi,
Lietuva, žemės žodi
Švenčiausias,
Lietuva, žemės laime
šviesi!

Bern. Brazdžionis

Lietuvos Generalinio Konsulato Paieškomi Asmenys

Adačkus, Benediktas ir Julijo- nas, iš Alsėdžių parapijos.

Alekna, sūnus Vinco, iš Šven- čionių apskr.

Andriajitis, Andrius, ir Andri- jaitytės, Grybienė ir Ieva Sprai- naitienė, iš Tauragės val., gyv. gal Collinsville.

Asanavičius, Rapolas, iš Sala- ko miestelio, Zarasų apskr.

Augustat-Stolienė, Marija, vy- ras Philip ir sūnus Max Stoll, gyv. apie Philadelphia.

Augustat Richard, iš Prienu- val, Marijampolės ap., gyvenęs Kaune, dabar apie Philadelphia.

Balandas, Baly, iš Daniūnų k., Pabiržės val., Biržų ap., prašo atsiliepti gimines, pažįstamus, kaimynus ir bendrapavardžius.

Balnūtė, Valerija, iš Z. Nau- miesčio val., Tauragės apskr.

Bendoravičius, Antanas, iš Marijampolės apskr.

Bilkis, Jonas, sūnus Antano, iš Švenčionių apskr.

Bingelis, Jurgis, iš Merkinės val., Alytaus apskr.

Birutytė, Ieva, iš Meškuičių val., Šiaulių ap., ištekejusi, gyv. New York.

Bitė, Vladas, iš Pašušvio val., Kėdainių apskr.

Bludžaitė (Bludžiūtė?), Ma- rijona, duklė Pranciškaus Bliu- džiaus ir Onos Simelytės, buvo dukart ištekejusi.

Bloznelis, Antanas ir Feliksas, iš Veismūnų kaimo.

Blužas, Elena ir Stanislava, iš Raseinių apskr.

Bosas, Jeronimas, gyv. New York.

Botvrius, Vincas, iš Kalvari- jos val., Marijampolės ap., sū- nus Liudviko, gyv. Clevelande.

Brundza, Jonas, iš Šunskų pa- rap., Marijampolės apskr.

Česnauskienė - Sprindžiukaitė, Elena, iš Telšių ap., gyv. Chica- go, Ill.

Cesnickas, Andrius, iš Žaslių val., Trakų apskr., gyv. Bostone.

Čiurlėvičiūtė ar Čiurlionytė, iš Alytaus ap., Kaziulių kaimo.

Čiurlionytė ar Čiurlėvičiūtė, iš Alytaus apskr., Kaziulių km.

Daukaitė, Sofija, iš Šimonių val., Panevėžio apskr.

Degesenė - Papiuskaitė, iš Dusmenų val., Trakų apskr.

Dereškevičius, Stanislovas, ir jo seserys Marijona ir Ona, iš Jankų val., gyv. Scrantone.

Dilvė, Marija, iš Panemū- nio val., Rokiškio apskr.

Dubinskaitė - Vainėikis, Roza- lija, iš Nemakščiu val., Raseinių apskr.

Dubinskas, Pranas, iš Ne- makščiu val., Raseinių apskr.

Elzteris, Adolfas, Augustas ir Hermanas, ir Elzterytės, Augus- tės, Marta ir Olga, iš Gelgudiš- kio, Sakų ap., gyv. Chicagoje.

Ganiprauskas, Domas ir Ste- ponas, iš Kuršėnų val., Šiaulių apskr., gyveno Sao Paulo, Bra- zilijoje, bet dabar gal kitur.

Garolis, Mykolas, iš Tirkšlių val., Mažeikių ap., gyv. Philadel- phijoje.

Glebavičius, sūnus Karolio, gimęs Amerikoje ar atvežtas vi- sai jaunas, kilęs iš Ramygalos val., Panevėžio apskr.

Glebavičius, Jurgis, iš Ramy- galos val., Panevėžio apskr.

Glodenienė - Sprindžiukaitė, Sofija, iš Telšių apskr., gyv. Chica- goje.

Godeliauskaitė - Pudargienė, Stanislava, duklė Antano ir Pe- roneles Žilevičaitės, gyv. Chica- goje.

Grigutaitė-Or, Elzė, gyv. New York.

Grubliauskas, Jonas, iš Rasei- nių apskr.

Grybienė - Andriajaitytė, iš Tauragės val., gyv. gal Collins- ville.

Ignatavičius, Antanas, sūnus Motiejus, iš Deltuvos val., Uk- mergės apskr.

Ignatavičius, Raulas, gyveno Chicagoje.

Indrickus, Kazimieras, iš Ma- žeikių apskr.

Ivanauskas, brolis Prano.

Jaskūnas, Benediktas, iš Ra- mygalos val., Panevėžio apskr.

Jetnerytės - Nagaitienės, Au- gustės, giminės ir pažįstami pra- šomi atsiliepti. Ji yra gimusi Amerikoje ir gyvenusi, spėjama, Pittsburghe.

Jobaitė - Klemienė, Magdale- na, iš Prienu val., gyv. Shenan- doah.

Jocys, Antanas, iš Ringailų km., Raseinių apskr.

Jocys, Juozas, ir Jocytytės, An- tosė, Juzė Kauckienė ir Ona Radzijauskienė, iš Nemakščiu v., Raseinių apskr., gyv. Chicagoje.

Jonelis, Albertas, gyv. Brook- lyne.

Jucikaitė, Stanislava, gyvenu- si Chicagoje.

Kanišauskienė - Šemetytė, Morta, iš Šiaulių val., gyv. Phi- ladelphia, Pa.

Kardauskaitė - Šidlauskienė, agotė, iš Sakų apskr., gyv. Cin- cinnati.

Karvelis, Jonas, sūnus Myko- lo, iš Utenos apskr.

Kauckienė - Jociūtė, Juzė, iš Nemakščiu val., Raseinių ap., gyv. Chicagoje.

Kelečienė - Žalkauskaitė, iš Obelių val., Rokiškio apskr., ir sūnus Keličius.

Kiburis, iš Papilės val., lankė- si Lietuvoje su dukterimi, gyv. Bostone ar Dorchester.

Kirtiklis, Petras, iš Kalvari- jos val., Marijampolės apskr.

Klemienė - Jobaitė, Magdale- na, iš Prienu val., gyv. Shenan- doah, Pa.

Krutulis, Adomas ir Ignas, iš Prienu.

Kryžius, Jonas, brolis Permi- nienės, gyveno Waukegan, Ill., Oak Street.

Kučinskas Jonas, iš Zelvės v., Telšių apskr.

Kulikauskaitė - Matulaitienė, Marija, iš Vilkaviškio ap., gyv. Grand Rapids, Mich.

Kvartanas, Jonas, iš Utenos val., gyv. Brooklyne.

Kybartas, Karolis, gyv. gal Brooklyne.

Laužikaitė - Rimkus, Juzefa, iš Rokiškio ap., ir vyras Jonas Rimkus.

Liaudinskas (Liaudanskas), Antanas ir Kazimieras, iš Kre- tingos ap., sūnus Juozo, gyveno Chicagoje.

Lindė, Jonas ir Petras, iš Jo- niškio parapijos.

Liškevičius, Kleopas, iš Rut- kiškių kaimo.

Malonis, Petras, iš Marijam- polės apskr.

Marcinkevičiūtės - Tichnevi- čienės vaikai, iš Joniškio miest., Šiaulių ap., prašomi atsiliepti.

Mardosas, Antanas, iš Salako val., Zarasų ap., gyv. Bostone.

Matulaitienė - Kulikauskaitė, Marija, iš Vilkaviškio ap., gyv. Grand Rapids, Mich.

Matulaitis, Viktoras, iš Vilka- viškio ap., ir jo seserys Eleonora ir Violeta gimusios Amerikoje.

Matulaitytė-Raguckienė, Pra- nė, iš Marijampolės apskr., ir jos du sūnus kunigai Raguckai.

Mažeikaitė, Magdalena, iš Ma- rijampolės apskr.

Mencas, Augustas, gyv. San Francisco.

Mickus (Micetkus) - Steigvi- laitė, Ona, iš Batakių val., Tau- ragės apskr., ir duklė Bronė, gyv. Chicagoje.

Micevičius, jo sūnus Karolis ir duklė Eufrozina, gyv. Chica- go, Ill.

Milinskas, Povilas, iš Panevė- žio apskr.

Ieškomieji arba apie juos ži- nantieji maloniai prašomi atsi- liepti:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street,
New York 24, N. Y.

Tel. Sto 3208

JONAS DAUNIS
Lietuvis Graborius - Balsamuotojas
1025 MT. VERNON ST., PHILADELPHIA 23, PA.

UŽSIPRENUMERUOKITE IR PLATINKITE
Amerikos Lietuvių Katalikų Visuomeninio
ir Kultūrinio Gyvenimo Savitraštis.

AMERIKA

★ "AMERIKA" talpina daug įvairių žinių iš plataus pasaulio.
★ "AMERIKA" rašo eilę pasižymėjusių lietuvių, gyvenančių šiame krašte arba vargstančių ištremime Europoje.

★ "AMERIKA" skelbia kaip mūsų broliai ir seserys gyvena pa- saulyje, kaip eina jų šalpos darbas, kaip jiems galima ir kuo padėti.

* "AMERIKA" metams \$3.00. Užsienyje—\$3.50.
Paraginkite savo pažįstamus užsisakyti arba jiems užsakykite šį laikraštį šiuo adresu:

"AMERIKA"
417 Grand Street
Brooklyn 11, N. Y.

TUOJAU UŽSISAKYKITE
"LIETUVIŲ ŽINIAS"

Vienintelis lietuviškas laikraštis vakarinėj Pensylvanijoje. Eina kas penktadienis.

Pilnas pasaulinių žinių, straipsnių visais opiaisiais mūsų dienų klausimais, įvairumų ir ko tik norit.
KAINA METAMS \$3.00
Prenumeratą siųskite:

"LIETUVIŲ ŽINIŲ"
2211 Sarah Street
Pittsburgh 3, Pa.

ISIGYK ANGLIŠKAI - LIETUVIŠKA ŽODYNĄ

English-Lithuanian Dictionary
Žodyną turėti savo knygynę yra be galo naudingas dalykas, nes jis yra geras kalbos mokytojas ir stiprus patarėjas.

Mes siūlome Jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra kiekvienam reikalingas. Jo formatas-dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietais, stipriais audeko apdarais. Parduodavo po \$4.00, dabar mes Jums siūlome bargeną — atiduodame už \$3.00. Mes jų nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti.

Užsisakant žodyną, mums laiško rašyti nereikia, tik įdėkite i konvertą kuponą su \$3.00, ir tuojau gausite puikų Angliškai-Lie- tuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite:
DARBININKAS
366 W. Broadway
Siūmi siunčiame \$..... ir prašome atsiųsti mums Ang- liškai - Lietuvišką Žodyną.

Vardas
Adresas

Nekalto Pras. Seserų Rėmėjų Seimas

Naujosios Anglijos Nekalto Prasidėjimo Seserų Gildos seimas įvyks š. m. gegužės 16 d., per Sekmines. Seimas bus Nekalto Prasidėjimo Vienuolyne, Putnam, Conn.

Seimo tvarka: 11 val. — pamaldos; 12:30 — pietūs; 2 v. — posėdis; 5 val. — Palaiminimas švč. Sakramentu.

Maloniai kviečiame dalyvauti šiame seime visus Kon- gregacijos rėmėjus, Nekalto Prasidėjimo Gildos narius ir visus norinčius paremti švč. P. Marijos N. Pr. Seserų dir- bamus darbus ir jų įstaigas. Padėkime seselėms, kurios daug gero yra padariusios ir dar daugiau yra užsimojusios padaryti. Šis seimas kartu bus jauki Kongregacijos gera- darių pavasario šventė ir malonus poilsis po sunkios žie- mos. Seselės su didžiu dėkingumu laukia savo geradarių ir ruošiasi juos gražiai priimti.

Iki malonaus pasimatymo seime!
N. A. Nekalto Prasidėjimo Seserų Gildos Centro Valdyba

Tel. POPlar 4110
Charles J. Roman
(Ramanauskas)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
1113 Mt. Vernon St.,
Philadelphia, Pa.
Moderniška laidojimo įstaiga. De- delė, graži koplyčia, erdvi salė.
Pakeleivingiems sutelkama nakvynė.
Viskas nemokama. Krepkitės dioną ir naktį.

WTEL
Lietuvių Radio Programa
Trečiadienį 7:00 p.m. šėst. 8:00 p.m.
DIREKTORIUS
ANTANAS DZIKAS
3619 East Thompson Street,
Philadelphia, Pa.
Telefonuokite: Regent 2337

Tel. Sto 3208

JONAS DAUNIS
Lietuvis Graborius - Balsamuotojas
1025 MT. VERNON ST., PHILADELPHIA 23, PA.

UŽSIPRENUMERUOKITE IR PLATINKITE
Amerikos Lietuvių Katalikų Visuomeninio
ir Kultūrinio Gyvenimo Savitraštis.

AMERIKA

★ "AMERIKA" talpina daug įvairių žinių iš plataus pasaulio.
★ "AMERIKA" rašo eilę pasižymėjusių lietuvių, gyvenančių šiame krašte arba vargstančių ištremime Europoje.

★ "AMERIKA" skelbia kaip mūsų broliai ir seserys gyvena pa- saulyje, kaip eina jų šalpos darbas, kaip jiems galima ir kuo padėti.

* "AMERIKA" metams \$3.00. Užsienyje—\$3.50.
Paraginkite savo pažįstamus užsisakyti arba ji

žēs-May 14, 1948

N. A. Nekalto Prasidējimo Seces
Centra

as lietuviškas organizacijas irūpinusias dēl Lietuvas	Nuo balandzio 18 iki 28 c nos buvo vykdomas Katalik kosios Labdarybės (Cath. Ch
---	---

SKATTYTOJAS
Frank Yeskat iš Putnam,
Conn., pasiilgęs "Amerikos"
aikraščio ir nežinodamas da-

Jis ne tik pats laikraštį užsisakė, bet taip pat pažadėjo jį platinti tarp savo draugu.

Tel. NEWton 9-4464

Estate of A. J. Valantiejus
VERONICA R. VALANTIEJUS
Laisniuotas Graborius
GENERAL INSURANCE AGENT

54-41 — 72nd Street **Maspeth, N. Y.**

Iš "Amerikos" Bazono

Laikraščio skaitytojų tarpe ilgai susidarę tarsi koks tai giminytės ryšys, jungiant juos į atskirą bendruomenę.

Ypač artimas, šiltas ryšys yra jaučiamas "Amerikos" skaitytojų tarpe. Jie vienas kito pasiilgsta, jaučia norą susieiti, arčiau susipažinti ir pasidalinti mintimis.

Tam tikslui atsiekti kas metai jie ruošia bendrą susiavimą tyrame ore, vadinamąjį Lietuvių Dieną, kuri virto tradicine, kasmet švenčiama, "Amerikos" skaitytojų švente. (Šiame ji bus apvaikščiama liepos 4 d. Dexter Parke).

Tačiau vieną kartą per metus susieiti yra per mažą. Todėl, be Lietuvių Dienos, dažnai rudens metu yra ruošiamas bazaras.

Šiemet jis įvyko pavėluotai, tik pereinant savaitę. Bazaras sutraukė didžiulį "Amerikos" skaitytojų, kurie, susirinkę, pavyzdinčioje nuotaiškoje praleido tris vakarus ir savo atsilankymu parėmė laikraštį.

Visiems atsilankiusiems "Amerikos" administracija yra be galo dėkinga, bet dar dėkingesnė yra iniciatoriams, kurie tą bazarą suruošė ir, nepaisydami didelio nuovargio, tris ilgus vakarus pasišventusiai dirbo.

Kitą negalėdama jiems atsidėkoti, laikraščio administracija norėjo nors jų vardus laikraštyje paskelbti, kad jie būtų darbštumo ir pasiaukojimo pavyzdžiu kitiems.

Bet daugelis jų iš kuklumo ir nuo to atsisakė ir prašė jų vardų neskelbti. Taigi čia rasite nepilną dirbusiųjų sąrašą.

Prie Apreiškimo parapijos stalo: V. Janušonis, V. Stelmokienė, Julija Skarulienė, Pranė Plaktonienė ir J. Gražienė.

Prie Maspetho par. stalo: A. Ražickienė, Višniauskienė, J. Paulauskienė, Zemlauskienė ir Šimkiūtė.

Prie Angelių Karalienės par. stalo: O. Sijevičienė, M. Putnienė.

Be jų vieningai bazare dirbo šios parapijietės: O. Panatauskienė, U. Janušienė, B. Adomaitienė, Stravinskienė, U. Sarksauskienė, jos padėjo J. Stačkienė ir M. Brangaitienė.

Prie rato: B. Laučka, A. Bačiūška, R. Kazlauskas, J. Butkus.

Prie virtuvės: B. Adomaitienė, O. Panatauskienė ir Stravinskienė.

Prie baro: V. Žemantauskas, S. Aleksiusas ir M. Dailidėnas.

Prie kasos: P. Montvila ir K. Krušinskas.

Tvarką vedė komiteto pirmininkas K. Baltrušaitis. Bazarui daiktus dovanai atvežė P. Dulkė ir Šimansko & Mitchell mėsinių automobiliai.

Reikia pažymėti, jog iš bazare matytų daiktų daug buvo sudovanota. Vertingiausios dovanos gautos iš P. Montvilos, Janušauskienės, M. Brangaitienės, Petruilionienės, U. Janušienės, Ch. Simanskio & Mitchell, Baniulienės, J. Stačkienės, Petro ir Olgos Šilinskų, J. Skarulienės, A. Lauciaus, Stučienės, J. Gražienės ir mūsų biznierių:

J. Ginkaus, 495 Grand St. A. Povilansko, 158 Grand Street.

S. Pusvaškio, 939 Grand St. J. Zeidat, 411 Grand St. P. Deksnio—Galinga most. X. Strumskio, 322 Union Avenue.

Ross Liqueur Store. Berkowicz-Grazino.

Jiems priklauso nuoširdus lietuviškas aciū už savo spaudos parėmimą.

Nuoširdus aciū priklauso ir Angelių Karalienės parapijos klebonui kun. J. Aleksinui, leidusiam nemokamai naudotis sale, taip pat ir kun. K. Paulionui, nuoširdžiai, intensyviai dirbusiam bazare ir teikiusiam moralinę paramą bei paakstinimą visiems dirbusiems ir atsilankiusiems.

Bazaras sulaukė svečių ir iš tolimesnių kolonijų. Ten buvo matyti karštas "Amerikos" bičiulis J. Žemaitis iš Millburn, N. J., Julius ir Nelij Protapai iš Newarko, taip pat A. Naubara, S. Stakelūnas ir M. Stučienė iš So. Boston, Mass.

"Am." Administracija

MOTERŲ SAJUNGOS SUVAŽIAVIMAS

Moterų Sąjungos New Yorko ir New Jersey apskr. suvažiavimas įvyks Brooklyne, sekmdienį, gegužės 23 d., 2 val. po pietų (ne geg. 29 d., kaip praėjusiame numeryje per klaidą paskelbta). Apreiškimo parapijos salėje, No. 5th ir Havemeyer Sts.

PAMINETA VEDYBŲ SUKAKTIS

Balandžio 18 d. Angelių Karalienės bažnyčioje buvo pamaldos—mišios ponų Prencezonų, "Amerikos" skaitytojų, 50 metų vedybinio gyvenimo proga. P. J. M.

Mūsų Apylinkėje

• Gen. Jonas Černius, buvęs Lietuvos ministeris pirmininkas, birželio 6 d. kalbės New Yorke lietuvių draugijų atstovų ir svečių konferencijoje.

• Adv. K. R. Jurgėla gegužės 7-10 dd. lankėsi Washington. Dalyvavo ALT valdybos posėdyje, lankėsi įvairiose įstaigose.

• Salomėja Čerienė geg. 9 dieną kalbėjo Paterson, N. J. BALF skyriaus pramogose.

• Dan. J. Averka gegužės 9 d. išvyko į Atlantic City, N. J., kur įvyksta siuvėjų unijų dvimetinė konferencija. Su juo drauge nuo Brooklyno siuvėjų lietuvių lokalo dalyvauja J. Ambrozaitis, J. Petersonas ir J. Buivydas.

• Kun. Kazio Tumasonio, O. F. M. (a. a. Jurgio Tumasonio sūnaus), primicija bus birželio 13 d. Angelių Karalienės bažnyčioje.

Apreiškimo Parapija

Pereitą sekmdienį gražiai buvo atšvęsta Motinos Diena. Žmonės gausiai lankėsi bažnyčioje, iš kurių daugelis ėjo prie komunijos. Po 8 val. mišių sodalietės moterys ir mergaitės surengė iškilmingus pusrūčių motinoms pagerbti. Pusrūčiuose dalyvavo apie 150 žmonių. Gražiai motinas pasveikino parapijos klebonas kun. N. Pakalnis ir kun. W. Masiulis, pajvairindamas savo sveikinimo žodį saldžiu juoku. Motinas sveikino taip pat ir sodaliečių prezidentė Elena Vincevičiūtė. Per pusrūčius Ona Plaktoniūtė ir Agnė Skarulytė gražiai padainavo keletą dainelių. Žodžių, ši šventė praėjo gražioje, šeimyniškoje nuotainioje.

Sutvirtinimo Sakramentas
Pirmą val. J. E. vyskupas R. E. Kearney iškilmingai buvo atlydėtas iš klebonijos į bažnyčią, chorui giedant "Ecce Sacerdos Magnus." Žmonių buvo pilnutėlė bažnyčia, sutvirtinamųjų apie 200. Per Sutvirtinimo Sakramento ceremonijas vyskupiui tarnavo kun. J. Aleksiusas ir kun. K. Paulionis, šv. Krizma nuo sutvirtintųjų kaktų valė kun. A. Petrauskas ir kun. W. Masiulis. Po ceremonijų vyskupas pasakė gražų pamokslą, pritaikytą šioms iškilmėms, taip pat pasidžiaugdamas par. klebono kun. N. Pakalnio rūpesčiu naujai išdekoruota bažnyčia.

Po pamokslų J. E. vysk. R. E. Kearney suteikė palaiminimą su švč. Sakramentu, o po to iškilmingai buvo išlydėtas iš bažnyčios.

NAUJI ŠEIMININKAI
"Amerikos" laikraščio uoliai rėmėja Marijona Dumbleinė, turėjusi valgomųjų daiktų krautuvę 436 So. 5th St., Brooklyne, ją pardavė. Mums malonu pažymėti, kad nauji krautuvės šeimininkai yra taip pat lietuviai. Šiam "Amerikos" bazarui jie per O. Sijevičienę padovanojo vertingų daiktų.

Mes linkime M. Dumbleinei ramiai pailsėti, o naujiems šeimininkams geriausio pasisekimo biznyje.

ŠV. JURGIO DRAUGIJOS VAKARIENĖ

Piliečių Klubu patalpose šv. Jurgio Draugija senesniai buvo suruošusi skoningą vakarienę. Užkandžiai buvo pagaminti lietuvių moterų.

Draugijos pirm. J. Ambrozaitis pradėjo vakarienę, pakviesdamas muzikantus sugroti Amerikos ir Lietuvos himnus. Po užkandžių buvo pasakyta kalbų ir pareikšta Draugijai linkėjimų.

P. J. M.

Angelių Karalienės Parapija

AUKOS TREMTINIAMS

Geg. 2 d. Angelių Karalienės par. salėje buvo rodomos filmos iš lietuvių tremtinių gyvenimo. Kalbėjo kun. A. Masaitis ir J. Valaitis.

Po filmų žiūrovai tremtiniams gelbėti sudėjo aukų, kurias rinkti padėjo kun. K. Paulionis, P. Montvila ir J. Valaitis.

Aukojo: Kaz. Krušinskas \$6, Elzb. Strunginienė \$5, Domicele Šalienė — \$3. Po \$2: Mary Jasadavičius, K. Eidukaitis, P. Montvila. O. Sijevičienė — \$1.50; Stelmokienė ir N.N. po 50c.

Po \$1.00: Elena Vyzienė, Adomas Jasadavičius, Antanas Žalys, Kostantas Žalys, Stasys Novak, Marcinus, Tamaševičius, Putnienė, Tamoševičienė, Martinaitienė, Jonas ir Anelė Butkai, O. Digrienė, Vainauskienė, Vizbarienė, Sarksauskienė, A. Marcinus, M. Brangaitienė, O. Ragelienė, Kazlauskienė, O. Zubrienė, Mary Liudžinienė, Marta Nečiunskienė, Ona Montvydas, Ant. Šlijauskienė, Rutkauskienė, Babilas, J. Liaukus, Vaitkienė, Švedienė, Prancakaitienė, Vaitekūnas.

IS NEW YORKO VYČIŲ VEIKLOS

Gegužės 1 d. Vyčių 12'kp. Aušros Vartų salėje, New Yorke, surengė šokius. Neseniai kuopa sudėjo 50 dolerių maisto siuntiniams, siunčiamiems lietuviams studentams į Prancūziją ir Vokietiją. Be to, apie 100 svarų buvo sudėta maisto produktams.

Balandžio 20 dienos susirinkime dalyvavo solistė Suzana Griškaitė ir svečiai iš Newarko ir Jersey City.

Mūsų kuopa neužmiršta ir sportuoti. Sporto vadovu yra Larry Janonis.

Vyčiai ir toliau rūpinsis tremtiniais ir, kaip galėdami, jiems gelbės.

Vyrų choro repeticijos vyksta penktadienį vakarais, 8:30 val.

Sekite vyčių veiklą, remkite juos ir globokite. Laisvos Lietuvos viltis glūdi Amerikos lietuvių jaunime.

EVERgreen 4-0203

S. S. Lockett, M. D.
223 South 4th Street
Brooklyn, N. Y.
Val.: 1-2, 6-8—ir susitariant

Basil Fedoryk
VYNO, DEGTINĖS IR IMPORTUOTŲ LIKERIŲ KRAUTUVĖ
102 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.
EVERgreen 7-4829

Matthew BUYAUSKAS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark, N. J.
Tel. Market 2-5172

AUGUST GUSTAS
—: Beltaire Florist :—
6762 FOURTH AVE.
(68th St. kampas)
SHoreroad 8-9330

Specialistai Laidotuvių Vainikams ir Vestuvių Bukietų Paruošime. Užsakymai priimami ir telefonu. Taip pat galima užsakyti gėles Paul Gustas Funeral Home, Inc. įstaigoje, 354 Marcy Ave. Tel. EVERgreen 7-4774

RUBBER STAMPS
Modern Type Faces
MADE-TO-ORDER
SALES & REPAIR OF NUMBERING MACHINES
Concord Stamp
J. Sneideraitis ir A. Andriukaitis
Praneškite—Prašysim Katalogą Dėl

SEKMINIŲ VAINIKAS
Tuo vardu rašytojas tremtinys Ant. Gustaitis parašė scenos vaidelį, o Brooklyno vaidilos jį suvaidins šį sekmdienį, geg. 16 d., Maspetho parapijos salėje. Režisuoja Algirdas Zenkus.

Koncertinėje dalyje dalyvaus Brooklyno Harmonijos Ansamblis, vedamas Violetos Prancienės, smuikininkė Z. Rajauskaitė, Ed. Juzumas, K. B. Kraučiusas ir kiti.

Pradžią — 5 val. vak. Įėjimas — 1 dol.; šokiams — 50c.

DRAUGIŲ ATSTOVŲ KONFERENCIJA
New Yorko Lietuvių Taryba, kaip jau buvo paskelbta, šaukia New Yorko ir New Jersey draugijų atstovų konferenciją. Ji įvyks š. m. birželio 6 d., American Common salėje, 40 East 40th St., New Yorke.

Numatoma tokia konferencijos dienotvarkė:

1) Atidarymas (J. Glaveskas, New Yorko L. T. pirm.);

2) Prezidiumo ir komisijų sudarymas;

3) Pranešimai:
a) Lietuva okupacijos išvakarėse (gen. J. Černius);
b) Lietuvos byla ir išlaisvinimo akcija (Dr. Pr. Padalskis);

c) Tremtinių išleidimo į USA klausimas (adv. K. Jurgėla);

4) Antrojo Lietuvai Gelbėti Vajaus parėmimas;

5) Klausimai ir sumanymai;

6) Uždarymas.

SEKMINIŲ VAINIKAS

Tuo vardu rašytojas tremtinys Ant. Gustaitis parašė scenos vaidelį, o Brooklyno vaidilos jį suvaidins šį sekmdienį, geg. 16 d., Maspetho parapijos salėje. Režisuoja Algirdas Zenkus.

Koncertinėje dalyje dalyvaus Brooklyno Harmonijos Ansamblis, vedamas Violetos Prancienės, smuikininkė Z. Rajauskaitė, Ed. Juzumas, K. B. Kraučiusas ir kiti.

Pradžią — 5 val. vak. Įėjimas — 1 dol.; šokiams — 50c.

DRAUGIŲ ATSTOVŲ KONFERENCIJA
New Yorko Lietuvių Taryba, kaip jau buvo paskelbta, šaukia New Yorko ir New Jersey draugijų atstovų konferenciją. Ji įvyks š. m. birželio 6 d., American Common salėje, 40 East 40th St., New Yorke.

Numatoma tokia konferencijos dienotvarkė:

1) Atidarymas (J. Glaveskas, New Yorko L. T. pirm.);

2) Prezidiumo ir komisijų sudarymas;

3) Pranešimai:
a) Lietuva okupacijos išvakarėse (gen. J. Černius);

b) Lietuvos byla ir išlaisvinimo akcija (Dr. Pr. Padalskis);

c) Tremtinių išleidimo į USA klausimas (adv. K. Jurgėla);

4) Antrojo Lietuvai Gelbėti Vajaus parėmimas;

5) Klausimai ir sumanymai;

6) Uždarymas.

ISITAIŠĖ GARSIAKALBĖ
Angelių Karalienės parapijos vargoninkas P. Dulkė įsitaisė gerą garsiaikalbį (kurį girdėjote "Amerikos" bazare) ir jį išnuomoja visokioms pramogoms. Esant reikalui, teiraukitės telefonu: VI 7-2922 J

Namai — Aprauda
Jeigu norite pirkti ar parduoti namus, arba kai reikalinga aprauda (insurance), malonėkite kreiptis žemiau pažymėtu antrašu, kur Jums maloniai ir gerai patarnaus—

J. P. MACHULIS
REAL ESTATE & INSURANCE
8656 85th St., Woodhaven 21, N. Y.
(Prie Forest Parkway Stoties)
Tel. Virginia 7-1896

PARDAVIMUI
Brooklyne, Flatbush, Cypress Hills ir Queens, Nassau, Suffolk County, nuo 1 iki 100 šeimų namai už priimamą kainą su mažu įnešimu. Daug tuščių namų ir florų.

Parduodame farmas, lotus, krautuves ir dirbtuves, talpi išnuomojame. Teisingas patarnavimas per 38 metus.

B. ZINIS
LAISNIUOTAS REAL ESTATE IR INSURANCE
499 GRAND ST. 361 UNION AVE., BROOKLYN, N. Y.
EV 4-3487 RE 9-1506

STEPHEN BREDER JR.
ADVOKATAS
197 Havemeyer Street
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-9394

PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc.
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Modernios naujai įrengtos patalpos. Ypatinga paslauga dėmesys teikiamas Kiekvieno Pageidavimo Atveju

Paul Gustas Funeral Home, Inc.
354 MARCY AVE. (Prieš Armory) BROOKLYN 6, N. Y.
EVERgreen 7-4774

Mūsų telefonas nemiega

STagg 2-1454
F. GRAŽYS ir SŪNUS
KONTRAKTORIAI
Atlieka mūrinių namų sienų išlyginimą, plasteravimą, šaligatvių cementavimą ir kt. darbus.
293 MAUJER ST., BROOKLYN 6, N. Y.

PARDUODAMA
Gerl, pigūs, patogūs namai. Geros vietose. Patarnavimas teisingas.

Apraudžia viską, kas tik ko prašo. Apraudžiu (insurinu) ir žmones.

Kreipkitės:
Joseph Vastunas
1008 Gates Avenue
Brooklyn 21, N. Y.
Tel. GLEnnore 5-7285
Res. Virginia 7-2940

"MEMORIES OF LITHUANIA"
RADIO HOUR
Saturdays, 5:00 to 5:30 p. m.
Station WEVD — 1330 kll., 5000 Watts

DIRECTOR — JACK J. STUKAS
429 Walnut St., Newark 5, N. J.
Tel. Market 2-5360

PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc.
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Modernios naujai įrengtos patalpos. Ypatinga paslauga dėmesys teikiamas Kiekvieno Pageidavimo Atveju

Paul Gustas Funeral Home, Inc.
354 MARCY AVE. (Prieš Armory) BROOKLYN 6, N. Y.
EVERgreen 7-4774

Tel. EVERgreen 4-7142
SALDAINIŲ PALOCIUS
GERIAUSIOS RŪŠIES
Lengvi Užkandžiai, Kava, Arbata, Hot Chocolate
PUSRYČIAI — PIETOS — VAKARIENĖ. Geriausias pasirinkimas AISKRYMAS gamintas namie iš geriausios smetonos, ALUS iš raiusių bravorų. Parengimams priimami užsakymai. KREIPKITE

Juozas Ginkus
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Telefonas: EVERgreen 7-7411
KLEEN KOL COAL CO.
LISAUSKO ANGLIŲ KOMP.
ANGLYS, COKE ir ALIEJUS
OFISAS.

496 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Gyvenimo Vieta:
53-82 72nd Pl. Tel. HA 6-8406 Maspeth, N. Y.
Telefonuoti po 5 val. vakarais

JUDAMI PAVEIKSLAI Lietuvių parapijos salė, Maspeth, N. Y. Kiekvieną Sekmdienio Vakara. Įėjimas—Nemokamai

A. ir E. POVILANSKŲ
Baras ir Restoranas
Pulki Salė Šeimyninėms Pramogoms
158 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-9737

Visi Kviečiami Aplankyti Naujai Atsidarius
KIRPYKLĄ
GRANDVIEW BARBER SHOP
Kuri randasi patogioje vietoje
489 Grand Street Brooklyn, N. Y.
D. Whitecavage, Savininkas

PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc.
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Modernios naujai įrengtos patalpos. Ypatinga paslauga dėmesys teikiamas Kiekvieno Pageidavimo Atveju

Paul Gustas Funeral Home, Inc.
354 MARCY AVE. (Prieš Armory) BROOKLYN 6, N. Y.
EVERgreen 7-4774

Mūsų telefonas nemiega

STagg 2-1454
F. GRAŽYS ir SŪNUS
KONTRAKTORIAI
Atlieka mūrinių namų sienų išlyginimą, plasteravimą, šaligatvių cementavimą ir kt. darbus.
293 MAUJER ST., BROOKLYN 6, N. Y.

PARDUODAMA
Gerl, pigūs, patogūs namai. Geros vietose. Patarnavimas teisingas.

Apraudžia viską, kas tik ko prašo. Apraudžiu (insurinu) ir žmones.

Kreipkitės:
Joseph Vastunas
1008 Gates Avenue
Brooklyn 21, N. Y.
Tel. GLEnnore 5-7285
Res. Virginia 7-2940

"MEMORIES OF LITHUANIA"
RADIO HOUR
Saturdays, 5:00 to 5:30 p. m.
Station WEVD — 1330 kll., 5000 Watts

DIRECTOR — JACK J. STUKAS
429 Walnut St., Newark 5, N. J.
Tel. Market 2-5360

PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc.
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Modernios naujai įrengtos patalpos. Ypatinga paslauga dėmesys teikiamas Kiekvieno Pageidavimo Atveju

Paul Gustas Funeral Home, Inc.
354 MARCY AVE. (Prieš Armory) BROOKLYN 6, N. Y.
EVERgreen 7-4774

Mūsų telefonas nemiega

STagg 2-1454
F. GRAŽYS ir SŪNUS
KONTRAKTORIAI
Atlieka mūrinių namų sienų išlyginimą, plasteravimą, šaligatvių cementavimą ir kt. darbus.
293 MAUJER ST., BROOKLYN 6, N. Y.

PARDUODAMA
Gerl, pigūs, patogūs namai. Geros vietose. Patarnavimas teisingas.

Apraudžia viską, kas tik ko prašo. Apraudžiu (insurinu) ir žmones.

Kreipkitės:
Joseph Vastunas
1008 Gates Avenue
Brooklyn 21, N. Y.
Tel. GLEnnore 5-7285
Res. Virginia 7-2940

"MEMORIES OF LITHUANIA"
RADIO HOUR
Saturdays, 5:00 to 5:30 p. m.
Station WEVD — 1330 kll., 5000 Watts

DIRECTOR — JACK J. STUKAS
429 Walnut St., Newark 5, N. J.
Tel. Market 2-5360

PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc.
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Modernios naujai įrengtos patalpos. Ypatinga paslauga dėmesys teikiamas Kiekvieno Pageidavimo Atveju

Paul Gustas Funeral Home, Inc.
354 MARCY AVE. (Prieš Armory) BROOKLYN 6, N. Y.
EVERgreen 7-4774

Mūsų telefonas nemiega

STagg 2-1454
F. GRAŽYS ir SŪNUS
KONTRAKTORIAI
Atlieka mūrinių namų sienų išlyginimą, plasteravimą, šaligatvių cementavimą ir kt. darbus.
293 MAUJER ST., BROOKLYN 6, N. Y.

PARDUODAMA
Gerl, pigūs, patogūs namai. Geros vietose. Patarnavimas teisingas.

Apraudžia viską, kas tik ko prašo. Apraudžiu (insurinu) ir žmones.

Kreipkitės:
Joseph Vastunas
1008 Gates Avenue
Brooklyn 21, N. Y.
Tel. GLEnnore 5-7285
Res. Virginia 7-2940